

Metal işçileri arasında biriken tepki ve öfkenin doğal sonucu olarak güçlü bir grev eğilimi kendisini gösteriyor. Gerçekleşen iki miting, özellikle Gebze mitingi bu konuda oldukça coşkulu bir grev vurgusu taşıyordu. Birleşik Metal üyesi işçiler attıkları sloganlarla ve kürsüye yönelik çağrılarında grev iradesini ortaya

koydular. Bursa'da daha çok Türk Metal'in şov amacı öne çıksa da, Türk Metal üyesi işçilerde grev ve üretime yansıyan etkili eylemler bir ihtiyaç olarak dillendirildi. Türk Metal'in göstermelik fabrika eylemlerine yoğun tepkinin varlığı, daha ileri eylemler istemiyle bütünleşiyor.

s.18

Haftalık
Sosyalist
Siyasal Gazete

ISSN 1300-3585

Sayı 2020 / 04
24 Ocak 2020 • 1 TL

Kızıl Bayrak

www.kizilbayrak45.net

Düzen cephesi ve metal TİS'leri

17

Hindistan'da yüz milyonların grevi

Gerici iktidarın sınıflar arasındaki uçurumu daha da derinleştiren politikaları, Hindistan'da sınıf çatışmalarının sertleşmesini kaçınılmaz kılıyor.

20

Kapitalizm yoksulluk ve sefalet üretiyor

Kapitalizm daha fazla kâr uğruna dünyanın dört bir yanında açlık, yoksulluk ve emperyalist yağma savaşları üretiyor.

21

Libya'yı yıkanların Berlin Zirvesi

Yıkımın ağır bedellerini ödeyen bu halk, devrimci temsilcileriyle siyasal alana çıkmadığı için, yağmacılar elinde rehin duruma düşmüştür.

Düzen cephesi ve metal TİS'leri

Sermaye cephesi uzun yıllardır sayısız sorunla yüzyüze. Fakat politik planda dinci gerici akımın iktidarlaşma sürecinin ürünü olarak ortaya çıkan rejim krizi, iç politikada baskı ve zorbalık dışındaki yönetim aparatlarının itibarsızlaşması, düzenin temel kurumlarına güvenin yerlerde seyretmesi, ideolojik-kültürel araçların işlevsizleşmesi, Kürt sorununda açmaza saplanma, dış politikada iflasların derinleştirdiği yalnızlaşma gibi sorunlara rağmen sömürü çarkları aksamadan dönmeye devam ediyor. 2018 yazından bu yana ağırlaşan ekonomik kriz dahi henüz düzen cephesinde esaslı gedikler açabilmiş değil.

Düzenin tescilli kadrolarından biri olan Meral Akşener'in deyimıyla, Türkiye'de siyaset ve gündem Ankara'da siyasetçiler arasındaki tartışmalara endekslilik şekilleniyor. "Yani, yukarıda horoz dövüşü yapmak kadar kolay hiçbir şey yok. O, ona çemkiriyor; bu, buna bağırıyor, o, ona sövüyor tamam bitti. O haftayı o şekilde geçiriyor Türkiye." sözleriyle Akşener, düzen siyasetinin basit ama o denli de çarpıcı bir özeti sunuyor aslında.

Hakkını teslim etmek gerekir ki, düzen cephesi bu tabloyu en başta AKP-Erdoğan iktidarına borçludur. Fethullahçı suç ortaklarıyla kotardığı sinsice iktidarlaşma döneminin ardından AKP-Erdoğan iktidarı, yalanlara ve riyakarlığa, yolsuzluk ve çürümeye bağımlı bir oy kitlesi yarattı ve buna yaslanarak ayakta kalmayı başarıyor. Yine de onun mahareti burada değil, son yıllardaki çözülmeye rağmen hala da işçi sınıfı ve emekçi kesimlerin önemli bir bölümünü kontrol edebilmesinde yatıyor. Dahası o bunu işçi sınıfı ve emekçilere yönelik en ağır saldırılara imza atarak yapıyor. Diğer türlü, toplumun yarısının, üstelik mücadeleciler ve dinamik bölümünün nefretini kazanmasına rağmen bunca yıl yerinde tutunamazdı. Yukarıda hoyratça paylaşılan zenginliğin/servetin kaynağı olarak üretim alanlarında sömürü ve kölelik çarkları sorunsuz döndüğü sürece, Erdoğan gibilerinin Türkiye'yi "yara yara" (Tayyip

oğlu Bilal) dibe sürüklenmesinin önünde bir engel yoktur.

AKP-Erdoğan rejiminin 18 yıllık bilançosu orta yerde duruyor. Gerici-faşist iktidarın sonunu dahi ancak işçi sınıfının sahnede etkin bir şekilde yer aldığı militan kitle mücadeleleri getirebilir. Dolayısıyla sınıf cephesindeki her potansiyele, her olanağa bunun gerektirdiği bir sorumlulukla yaklaşmak, sistemli, sürekli, planlı bir ilgiye ve müdahaleye konu etmek, bugün devrimcilik adına kavranacak en yakıcı halkadır. Mesele sınıfın herhangi bir bölümünün iktisadi-sendikal taleplerinin kazanılıp kazanılmaması değil, günümüz Türkiye'sinde sınıfın en geri mücadelelerinin bile hızla politikleşme potansiyeli taşıması, sınıf hareketinin geneli için bir çıkış imkanı barındırmasıdır.

Akıbeti ne olursa olsun, gündemdeki Metal TİS sürecinin önemi buradadır. Ekonomik krizin derinleştiği son yıllarda dahi işçi sınıfı cephesinde kayda değer bir çıkışın gerçekleşmemesi, sınıf hareketinin parçalı ve dağınık tablosunda bir değişiklik yaşanmaması Erdoğan diktatörlüğünün en büyük avantajını oluşturuyor. Tabloyu değiştirecek potansiyel olanaklar barındıran bazı süreçler (TÜPRAŞ gibi işletmelerde, tekstil sektöründe, kamu işyerlerinde TİS'ler, kamu emekçilerinin toplu sözleşmesi, asgari ücretin belirlenmesi vb.) en başta sendikal bürokrasinin marifetiyle sorunsuz geride bırakıldı.

Metal sektöründe 7 Ekim 2019'da ilk görüşmeleri başlayan MESS Grup Toplu

İş Sözleşmesi süreci ise halihazırda farklı bir tablo sunuyor. Taraflar arasındaki görüşmelerde 60 günlük yasal süre içinde uzlaşma sağlanamaması nedeniyle süreç arabulucu aşamasına geçmiş bulunuyor. Bu aşamada da henüz bir anlaşmaya varılabilmemiş değil.

186 işyerindeki yaklaşık 130 bin işçiyi doğrudan ilgilendiren Grup TİS'lerinde işçileri Türk Metal, Birleşik Metal-İş ve Öz Çelik-İş sendikaları temsil ediyor. Sektördeki temel iki sendika olan Türk Metal ve Birleşik Metal-İş yönetimleri, metal işçileri cephesindeki tepkileri denetim altında tutmak üzere, önce işyerlerinde çeşitli eylemler gündeme getirdiler. Son olarak da 19 Ocak'ta mitingler gerçekleştirdiler. Türk Metal'in Bursa'da, Birleşik Metal-İş'in Gebze'de düzenledikleri mitinglerden binlerce işçinin grev isteği ve kararlığı yansıdı. MESS (Türkiye Metal Sanayicileri Sendikası) ile masaya oturan Öz Çelik-İş'te herhangi bir yaşam belirtisi görülmezken, Birleşik Metal-İş 5 Şubat'ta greve çıkacaklarını, Türk Metal ise mitingden önceki perşembe günü grev kararı aldıklarını açıkladılar. Her ne kadar bu kararlar yasal mevzuat gereği alınmış olsa da, sözleşme sürecinin grev aşamasına sarkması, metal işçilerinin halihazırda kolayından satılmadığının bir göstergesi sayılmalıdır. MESS'in 22 Ocak'ta açıkladığı lokavt kararı hamlesi de bunu karşı yönden doğrulayan bir gelişme olarak okunabilir.

Metal sermayedarlarını ve sendikal

bürokrasi şebekesini tedirgin eden mevcut tablo, her şeyden çok 2015 Metal Fırtınası'nın birikimine dayanıyor. Sınıf devrimcilerinin belirleyici yönlendirmeleriyle, kendiliğinden bir patlama şeklinde yaşanan Metal Fırtınası, sınıf hareketinde ileriye doğru bir sıçrama yaratmasa da açığa çıkardığı dinamizm ve kaynaşma ezilemedi. 2017-19 dönemi sözleşmesinin işçiler nezdinde nispeten iyi sayılan bir şekilde bağitlanması bu dinamizmin ürünüydü. Üstelik o zaman ilan edilen grevler de AKP-Tayyip Erdoğan diktası tarafından "milli güvenliği bozucu nitelikte olduğu" iddiasıyla ertelendiği (yasaklandığı) halde, MESS patronları muhtemelen AKP'nin müdahalesiyle bir miktar kısıtlı vermeye razı oldular. Aradaki dönem boyunca Türk Metal şeflerinin dahi fabrika önlerinde göstermelik de olsa "eylemler" tertiplemeye yönelmesi, yine Metal Fırtınası'ndan beri süregelen basıncın bir sonucuydu.

Metal işçileri payına son sözleşme sürecinde de değişen bir şey yok. İşçi safındaki atmosfer sözleşmenin keyfilikle bağitlanmasını zorlaştırıyor. Kriz bahanesini arklarına alan metal patronlarının üç yıllık sözleşme, düşük ücret artışı, esnek çalışma gibi dayatmalarına karşı metal işçilerinden yansıyan kararlılık, sürece yönelik devrimci müdahalenin karşılıksız kalmadığını gösteriyor.

Metal Grup TİS'lerini çok erken bir zamanda gündemlerine alan, hazırlık aşamasında da, süreç boyunca da döne döne değerlendirmelere ve müdahalelere konu eden sınıf devrimcileri, çok daha yoğun bir faaliyet temposuyla sürece yüklenecilerdir. Sermaye cephesinin lokavt ilanı, grev yasağı, Yüksek Hakem Kurulu gibi tehditlerle metal işçisinin karşısına dikildiği bir aşamada, politik ekseni güçlü bir müdahale bu yoğunlaşmanın temel halkasını oluşturmaktadır. Sınıf hareketi üzerindeki ölü toprağını silkeleyebilecek, sermaye iktidarının karşısına işçi sınıfını çıkarabilecek her türlü olanağın hakkıyla değerlendirilebilmesi buna bağlıdır.

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı: 2020/04 * 24 Ocak 2020 * Fiyatı: 1 TL

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü:

Ersin Özdemir

EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti.

Yayın türü: Süreli Yaygın

Yönetim Adresi: EKSEN YAYINCILIK

Osmanağa Mah. Kırtasiyeciler Sk. No:9 Kat:2 Daire:7
Kadıköy / İstanbul

Tif. No: 0536 285 73 25
e-mail: info@kizilbayrak.net
twitter: @kizilbayraknet
www.kizilbayrak45.net

Baskı: Kuzey Veb Ofset Sanayi Ticaret LTD ŞTİ · Tayakadın Yassıören Cd. No:75/1 Tayakadın Köyü Arnavutköy / İSTANBUL

MESS TİS süreci grev aşamasında!

Sürecin seyrini metal işçisinin mücadele kararlılığı belirleyecek!

MESS TİS sürecinde taraflar grev aşamasında bulunuyor. Yasal süreç 5 Şubat'ta sona eriyor. Bu tarihe kadar ya anlaşma sağlanarak sözleşme imzalanacak ya da greve çıkılacak. Sürecin prosedür kısmı ile ilerleyen tablosu, anlaşmazlık zaptının tutulmasının ardından fabrikalarda başlayan 'eylemli' süreçlerle devam etmişti. 19 Ocak günü Birleşik Metal ve Türk Metal Sendikası iki farklı kentte miting gerçekleştirdiler. Birleşik Metal anlaşma olmaz ise 5 Şubat'ta greve çıkacağını ilan etmiş bulunuyor. Türk Metal ise grev kararını aldığını açıkladı ancak tarihini sır gibi saklamaya, 'iş masada çözeceğiz' vurgularını yapmaya devam ediyor.

Verili tablo rutin bir TİS süreci izlenimi veriyor. MESS her sözleşme dönemi olduğu gibi ekonomik şartları bahane göstererek, rekabet koşullarının zorluğundan bahsederek, istenilen zam oranlarının uçukluğundan dem vurarak, uzlaşmaya açık olduklarını dillendiriyor. Yanı sıra işsizlik, grev yasağı, YHK tehditleri ile süreci bir aşamaya getirmeye çalışıyor. Sendika bürokrasisi cephesi ise keskin söylemler, hak-hukuk vurguları, mücadele kararlılığı görüntüsü ile yol yürümeye çalışıyor. Kısacası hem yasal prosedür işletiliyor hem de yıllardır MESS ve sendika bürokratlarının tarz olarak ortaya koydukları 'prosedür' işliyor.

***

Metal işçileri cephesinden yansıyan tabloya göre, 'prosedürlerin' o kadar kolay hayata geçirilebileceği bir süreç içinden geçmiyoruz. Kuşkusuz kesin bir takım belirlemeler yapmak oldukça güç. Ekonomik krizin ağırlığıyla beraber çalışma ve yaşam koşullarının çekilemez hale gelmiş olması gerçeği, bir dizi siyasal sorun yumağının bunu beslemesi, sınıf kitlesinde güçlü bir mücadele dinamiğinin birikmesini koşulluyor. Tablonun giderek daha da ağırlaşacağı ise hemen herkesin ortak görüşü. Bunun karşısında bir çıkış yaratabilecek bilinç ve örgütlülüğün zayıflığı en büyük açmaz durumunda. Fakat, kendiliğinden dinamikler ekseninde kimi kırılma süreçlerinin yaşanma ihtimali hiç de zayıf bir ihtimal olarak durmuyor. İşte bu anlamıyla MESS TİS süreci ve metal işçilerinin göstereceği refleks hem somut TİS süreci açısından hem de

genel sınıf mücadelesi açısından kritik bir noktada duruyor. MESS'in ve sendika bürokratlarının rutin 'prosedürü' işletmekte zorlanmalarının en büyük nedeni bu 'öngörülemez' tablo.

***

Türk Metal'in son iki TİS sürecinde fabrikada göstermelik de olsa eylemler örgütlemesi, hatta süreci miting örgütlemeye kadar vardırmasını bir yanıyla bu basınca bağlamak gerekiyor. Metal Fırtınası'nın tokadını yemiş Türk Metal çetesi, her sürece bu ihtiyatla yaklaşmaya çalışıyor. Kendi çapları yetmediği yerde ise efendilerinin telkinlerine göre hareket ettiklerinden kuşku duymamak gerekiyor. Çelik iş için özel olarak söz söylenebilecek bir durum yok, Türk Metal'in basit bir eklentisi olarak davranıyor. Birleşik Metal ise, süreci kendi içinde 'geleneksel yöntemleriyle' örgütlemeye çalışıyor. Göstermelik kurullar, bol mesajlı keskin açıklamalar, yasakları tanımayacağız söylemi vs... Anayasa Mahkemesi'nin grev yasaklarına dair kararını bir parça ellerini rahatlatan bir gelişme olarak değerlendiren Birleşik Metal bürokratlarının 'sonuna kadar gitme' açıklamalarında hep bir boşluk bulunuyor. 'Tribünlere oynamayı' TİS sürecinin önemli bir bileşeni olarak gören Adnan Serdaroğlu ve ekibi, 5 Şubat'ta 'anlaşma olmazsa' greve çıkacaklarını, yasaklanırsa 'geçmişte olduğu gibi' tanımayacaklarını ifade ediyorlar. Bu tabloda masa başında pazarlıklarla nasıl bir anlaşma olabilir? Biliyoruz ki, geçmiş süreçlerde aldıkları "yasağı tanımama" tutumu ise boyun eğmenin ve en iyi ihtimalle 'çatapat' ile durumu kurtarmanın ötesine geçmedi. Ortada hiç de yasağı

tanımama tutumu yoktu.

***

Metal işçileri arasında biriken tepki ve öfkenin doğal sonucu olarak güçlü bir grev eğilimi kendisini gösteriyor. Gerçekleşen iki miting, özellikle Gebze mitingi bu konuda oldukça coşkulu bir grev vurgusu taşıyordu. Birleşik Metal üyesi işçiler attıkları sloganlarla ve kürsüye yönelik çağrılarında grev iradesini ortaya koydular. Bursa'da daha çok Türk Metal'in şov amacı öne çıksa da, Türk Metal üyesi işçilerde grev ve üretime yansıyan etkili eylemler bir ihtiyaç olarak dillendirildi. Türk Metal'in göstermelik fabrika eylemlerine yoğun tepkinin varlığı, daha ileri eylemler istemiyle bütünleşiyor.

Fakat temel açmaz yine sendikal bürokrasiyi aşabilecek bir taban iradesinin, bu iradeyi bütünleyebilecek bilinç ve örgütlülüğün zayıflığı olarak yaşanıyor. Bu ise, gerisin geri sendikal bürokrasinin denetim kanallarına takılmak akıbetini ortaya çıkartabiliyor. Evet, ortada metal işçilerinin grev iradesi var ve giderek güçleniyor. Ancak sendikal bürokrasiyi aşabilecek kanalları olmadığı için bu irade bir sınırı da ifade ediyor. Buna rağmen var olan potansiyel dahi sendika ağalarına adım atılabilecek güçlü bir basınç ortaya çıkartıyor. Bu karşılıklı çatışma durumu nereye evirilecek hep birlikte göreceğiz. Ama 'en ilerici' sendika bürokratının dahi mücadele bakışı ve anlayışının bugünün ihtiyaçlarına yanıt üretemeyeceğini, basınç ne kadar güçlü olursa olsun bunun bir sınırının olacağını hep akılda tutmak gerekiyor.

***

Tablo bu iken esas sorun metal işçi-

lerinin ne yapacağıdır. Zira, gelişmelerin seyrini belirleyecek olan gerçek etken tam da metal işçilerinin süreç içerisinde ortaya koyacağı tutum olacaktır. Bu süreçte metal işçilerinin taban iradesinin açığa çıkarılması ve sendikal bürokrasiden bağımsız bir tutumla hareket etmesi için ortaya konacak çaba gelişmelerin seyri açısından en kritik halkayı oluşturuyor. Bu ise ilerici/öncü metal işçileri ve sınıf devrimcilerinin sürece özel olarak eğilmesini gerektiriyor.

Olası grev yasakları, bu yasakların politik mahiyeti ve içinden geçilen sürecin ekonomik-sosyal kriz dinamikleri, sermaye düzenini ve partilerini etkili bir teşhir konusu haline getirebilmenin önemli imkanlarını sunuyor. TİS sürecinde ekonomik talepler öne çıksa da, grev yasakları ve fiili mücadele pratikleri metal işçilerini doğrudan kapitalist sistemin çok yönlü gerçeği ile karşı karşıya getirecektir. Sermaye ile devlet ilişkisi, sendikal yapının bu ilişki içerisindeki yeri ve rolü vb... Ayrıca demokratik hak ve özgürlüklere dönük saldırıların yaratacağı duyarlılıkları da bunlara eklemek gerekiyor. TİS ve grev sürecini tüm bu geniş çerçevede değerlendirme görevi ise örgütlü sınıf güçlerine ve sınıf devrimcilerine düşüyor.

Fabrika zeminlerinde farklı farklı işleyen süreçleri birleştirmek ve kaynaştırmak sürecin kritik ayaklarından birisini oluşturuyor. Bununla birlikte metal işçilerinin mücadelesine toplumun diğer ezilen-sömürülen kesimlerinin desteğini almak ve sınıf dayanışmasını büyütme çabasının genel toplumsal mücadele atmosferini etkileyeceğini de akıldan çıkarmamak gerekiyor.

Ve son olarak sendikal bürokrasinin, özellikle Türk Metal ağalarının bu süreci bir an önce bitirmeye, oldu-bittiye getirip satış sözleşmesini imzalamaya çalışacağı bir dizi deneyim ile sabit. Tam da bu nedenle sınıf devrimcileri adına metal işçilerini sürekli uyarmak, söz-yetki ve karar hakkını eline alması çağrılarını yinelemek, somut örgütlenme çalışmalarını gündeme almak ve olası satış karşısında metal işçilerini taleplerine sahip çıkmaya, yasakları ve satış sözleşmesini tanımamaya çağırarak kesintisiz bir çabanın konusu olabilmelidir.

Ortak grev, kazanana kadar direniş!

MESS Grup Toplu İş Sözleşmesi kapsamında metal işçileri grev sesleriyle 19 Ocak'ta alanları doldurdu. 20 Ocak'ta sendikalarla görüşen MESS patronları, zam tekliflerini yüzde 8'den yüzde 10'a çıkartarak sefalet zammı dayatmalarını sürdürdü.

Metal İşçileri Birliği, geride kalan eylemler ve bundan sonraki sürece ilişkin yaptığı açıklamayla işçileri tek yumruk olmaya ve kazanana kadar grev kararlığına kuşanmaya çağırdı.

MİB'in açıklamasının tamamı şu şekilde:

19 Ocak mitingleri geride kaldı. Binlerce metal işçisi olarak Bursa ve Gebze'de alanlara çıktık! MESS dayatmalarını kabul etmediğimizi, grev kararlığımızı haykırdık. MESS metal işçisinin köleliğini istemeye devam ediyor. Masada 3 yıllık sözleşme, esnek çalışma ve sefalet ücreti var. tehditle, baskıyla kabul ettirmeye çalışıyor. Grev yasağı diyor, hakem heyeti diyor...

Birleşik Metal-İş, 5 Şubat'ta greve çıkacağını açıklamış bulunuyor. Türk Metal ise henüz bir tarih açıklamış değil, dahası buna niyetleri olmadığını da ikide bir açıklamaktan geri durmuyorlar. Diyorlar ki; bu işi masada bitireceğiz! Masada ne olduğunu, masada nasıl biteceğini hepimiz biliyoruz. Haklarımızı ancak ve ancak

grev kararlığı ve dışı dış bir mücadele ile alacağımız ortada. Güç metal işçilerinin elinde. Biz burada hafif sallansak bu beyler takımı plazalarında depremi yaşayacaklar. Bunu biliyorlar ve korkuyorlar. Boş tehditleri ondan.

Kimin ne dediği, ne yaptığı bu saatten sonra çok da önemli değil, önemli olan bizim ne diyeceğimiz! On binlerce metal işçisi olarak sendika, fabrika ayrımı gözetmeden kenetlenmemiz sürecin gidişatını belirleyecek. Ya kölelik dayatmalarına boyun eğeceğiz ya da haklı ve meşru taleplerimizi kazanacağız. Metal işçisinin birliği, MESS'in kuru tehditlerini de, sendika ağalarının boş laf kalabalığını da paramparça edecek güçtedir. Yalnız değiliz, ülke ekonomisini sırtında taşıyan bizler aynı zamanda milyonlarca işçi kardeşimizin desteğinin de bizlerle olduğunu bilerek hareket etmeliyiz. Kazanırsak tüm işçi sınıfımız kazanacak. Ve inaniyoruz ki biz kazanacağız!

MİB olarak diyoruz ki;

-Bu saatten sonra sendika ve fabrika ayrımı yok! 5 Şubat ortak grev tarihi olmalıdır! 186 fabrika, 130 bin metal işçisi olarak aynı gün greve çıkılmalıdır!

-MESS hükümetin grev yasağına güveniyor! Bunun hiçbir haklı, meşru ve yasal dayanağı olmadığını hepimiz biliyoruz. Grev yasağı el ele metal işçisini

köleliğin koyu karanlığına hapsedmek ve en önemli silahımızı elimizden almak çabasıdır. Kabul edilemez. Olası grev yasağına karşı fiili-meşru mücadelemiz sürdürülmeli, kazanana kadar grev iradesi etrafında kenetlenmeliyiz.

-Birleşik Metal üyesi işçiler 5 Şubat kararının ardından söz ve yetki hakkını eline alarak sendikanın olası yalpalamalarına, göstermelik adımlarına karşı hazırlıklı olmalıdır. Türk Metal üyeleri ise 5 Şubat'ta ortak grev kararı için bastırmalı, tepkisini ortaya koymalı, gerekirse bağımsız iradesiyle greve çıkacak örgütlenmesini yaratabilmelidir.

-Metal işçilerinin talepleri bellidir. 3 yıllık sözleşme, esnek çalışma hükümleri geri çekilecek, sefalet ücreti değil insanca yaşanılabilir zam oranı verilecek! Bunlardan bir milim geri gidilemez. Metal işçisinin bilgisi ve onayı olmadan hiçbir sözleşme imzalanamaz.

-Fabrikalarda başlayan eylemler grev sürecine kadar yaygınlaştırılarak devam etmeli, mesaiye kalmama, üretim yavaşlatma/durdurma ve tepkimizi ortaya koyacak eylemler gerçekleştirilmelidir. Fabrikada bütün arkadaşlarımız süreçlerin bir parçası haline getirilmeli, grev ve mücadele coşkusu yaygınlaşmalıdır.

METAL İŞÇİLERİ BİRLİĞİ

MESS lokavt kararı aldı!

Metal sendikaları ile Türkiye Metal Sanayicileri Sendikası (MESS) arasında yürütülen toplu sözleşme görüşmelerinde anlaşma sağlanamaması üzerine, sendikalar grev kararı aldıklarını açıklamıştı.

Yüzde 8'lik zam teklifini yüzde 10'a çıkaran MESS, bu göstermelik artışa karşın metal işçilerine kölelik dayatmalarını sürdürdü. Yeni teklif üzerine yapılan görüşmelerden de sonuç çıkmadı.

MESS 22 Ocak'ta lokavt kararı aldıklarını borsaya bildirdi.

İşçilerin iş sözleşmelerinin askıya alınarak patron tarafından topluca işten uzaklaştırılmaları anlamına gelen lokavt, toplu iş sözleşmesi yasasında yer alsa da işçilere yönelik bir saldırı niteliği taşımaktadır ve meşru değildir.

Metal işçilerinden MESS'e karşı eylemler

Birleşik Metal-İş ve Türk Metal'in örgütlü olduğu fabrikalarda uyuşmazlıkla devam eden TİS süreci kapsamında MESS'in lokavt kararı almasının ardından 22 Ocak'ta işçiler sefalet dayatmalarına karşı kısa süreli iş bırakma eylemleri yaptı.

Birleşik Metal-İş üyesi işçiler pek çok fabrikada 1 saat süreliğine iş bıraktı. İş yerlerinde bir araya gelerek toplu yürüyüş yapan ve insanca bir yaşam için grev kararlılıklarını vurgulayan işçiler taleplerinin arkasında duracaklarını haykırdı. Fabrikalarda sendikanın hazırladığı bildiri okunarak MESS'in işçilerin haklı taleplerini karşılaması gerektiği belirtildi.

Türk Metal'in örgütlü olduğu fabrikalarda ise yarım saatlik iş bırakma eylemi çağrıları yapıldı. Buna karşın, bazı fabrikalarda bu sınırlı eylemin, Türk Metal bürokrasisinin güdümündeki temsilciler tarafından etkili bir şekilde uygulanmadığı öğrenildi. Bursa'da kurulu Tofaş fabrikasındaki işçiler temsilcilere tepki göstererek bu sınırlı eylemi dahi uygulamaktan aciz olduklarını dile getirdi. Ayrıca işçiler, bugün fabrikada yangın tatbikatı yapılacağını fakat iptal edildiğini ve bu boşluğun sınırlı eylemle doldurulduğunu belirtti.

İzmir İşçi Kurultayı Sonuç Bildirgesi:

İzmir Emek Koordinasyonu ile birleşik mücadeleye

5 aylık ön hazırlık sürecinin ardından İzmir İşçi Kurultayı yaklaşık iki yüz kişinin katılımıyla 5 Ocak 2019 tarihinde gerçekleşti. 20 ayrı işyerinden yaklaşık 40 kişinin söz alıp konuştuğu kurultayımız, kapsamlı sayılabilecek bir ön hazırlık sürecinin ürünü olarak toplandı.

Çiğli'de, Menemen'de, Aliağa'da İzmir İşçi Kurultayı'nın yerel ayakları oluşturularak bir dizi faaliyet örüldü. Metal, petrokimya, tekstil, inşaat, sağlık, belediye sektörlerinden işçilerle birlikte toplantılar, bilgilendirme çalışmaları, paneller yapılarak işçi ve emekçilerin ortak mücadelesinin dayanakları oluşturulmaya çalışıldı. Yine Buca'da, Torbalı'da, Işıkent'te sermayenin saldırılarına karşı bir araya gelme ve mücadele etme çağrıları yükseltildi.

Yoğun sorunlarla boğuşan, bugünün işçi ve emekçilerinin geleceği emekliler kendi örgütlenmelerini yaratarak kurultay çalışmasına anlamlı bir katkı sundular. Kurultay günü yalnız farklı sektörlerden gelen işçilerin değil, kadınların, gençlerin, aydınların işçi sınıfı ile birleştiği bir gün oldu.

İki bölüm halinde gerçekleşen kurultayın ilk bölümünde hazırlık komitesi tarafından hazırlanan tebliğler sunuldu. "Kriz ve sonuçlarına karşı mücadele", "İşçi sınıfının mücadele ve örgütlenmesinin önündeki engeller" başlıklarını taşıyan iki tebliğ sunumunun devamını serbest kürsü izledi.

İkinci bölümdeki serbest kürsüde söz alan işçi ve emekçilerin konuşmalarında ekonomik kriz, güncel saldırılar, iş cinayetleri, kıdem tazminatının gaspı, sendikaların durumu ve sendikal bürokrasi, taban örgütlülüğü ve birleşik mücadelenin önündeki engeller ve daha çok da tüm bunların kendi işyerlerindeki yansımaları üzerine anlamlı vurgularda bulunuldu. Öneri ve tespitlerle kurultay çalışmasına güç kattılar.

Kurultayda çağrısı yapıldığı üzere 19 Ocak Pazar günü yapılan değerlendirme toplantısında kurultay katılımcılar tarafından değerlendirmeye tabi tutuldu. "İşçi sınıfının tabandan eylem ve örgütlenmesini güçlendirmek", "Birleşik bir mücadele mevzisi" yaratma başlıkları kurultayın ortaya çıkardığı sonuçlar üzerinden tekrar ele alındı. Bundan sonra yola nasıl devam edileceği sorusuna ya-

nitlar arandı. Ve ön süreci de dahil olmak üzere tüm bu kurultay süreci tartışmaları üzerinden sonuç bildirgesi oluşturuldu. Tüm bu tartışmalarımıza dair yanıtları da içeren sonuç bildirgesini İzmir emek kamuoyuna sunuyoruz...

BİRLEŞİK BİR SINIF HAREKETİ İÇİN İŞÇİ SINIFININ MÜCADELESİNİ BÜYÜTMEME DEVAM EDECEĞİZ!

- İzmir İşçi Kurultayı, sermayenin saldırılarına karşı işçi sınıfının mücadelesini büyütmek, taban örgütlülüğünün yaygınlaşması, öz gücüne dayalı eylem kapasitesinin açığa çıkarılması, geliştirilmesi ve merkezileştirilmesine katkı sunmak amacıyla gündeme gelmişti. Kurultay başından itibaren bir süreç olarak düşünüldü. Amaç "farklı alanlarda, farklı araçlarla yürütülen çaba ve çalışmaların birleşeceği" ortak bir çalışma örgütlemektir. Her ne kadar başlangıçta "bu amaca katkı sunabilecek en geniş çevreyi bir araya getirmek" hedefine ulaşamamış olsa da, yaklaşık 5 aylık dönem boyunca yaygın ve kendi içinde kapsamlı sayılabilecek çalışma örgütlendi. Ve kurultay günü bu çabanın üzerinde yükseldi.

- Yaklaşık 200 kişinin katılıp, 40 kadarının söz aldığı gerçek bir işçi kürsüsü olarak gerçekleşen kurultayımız mevcut yönelim ve çabalarımız açısından, sınıfın bugünkü parçalı ve dağınık yapısını aşması için ileriye doğru atılmış bir adım oldu. İşçi sınıfının mevcut durumu, hangi sorun ve çözümsüzlükler içerisinde boğuştuğunu ortaya koyan kurultay günü tartışmaları, aynı zamanda mevcut yönelim ve çabamızın ne kadar hayati olduğunu bir kez daha gözler önüne serdi. Bizler: Kurultay sürecini örgütleyen ve bu sürece katkı sunan kişi ve kurumlar olarak sermayenin yoğun saldırılarına karşı işçi sınıfının tabandan eylem ve mücadelesini örgütleme çabasını farklı araç ve yöntemlerle kesintisiz olarak sürdüreceğiz. Kurultayın kendisinin ortaya çıkardığı sonuçlar, altını çizdiği ihtiyaçlar ve her şeye rağmen ortaya koyduğu mücadele iradesi bize tüm bu çabamız boyunca yol gösterici olacak.

- Ön sürecinde ve kurultay gününde yapılan tartışmalar göstermektedir ki, işçi sınıfı en azından öncülerini nezdinde karşı karşıya kaldığı saldırıların kapsam ve ma-

hiyetinin gayet farkındadır. Esas sorun bu farkındalığın eylemli bir mücadele sürecine dönüşmesini engelleyen faktörlerin bir türlü aşılabilmesidir. Saldırılarına karşı sınıfın bağrında mevcut olan öfke ve tepkinin kararlı mücadele örneklerine dönüşmemesinin başlıca nedenlerinden biri, böyle bir mücadeleye önderlik edecek, güven verici ve kararlı mücadele merkezlerinden yoksunluktur. Kriz koşullarında sermayenin saldırıları yoğunlaşmışken, milyonlarca işçi emekçinin çalışma ve yaşam koşulları hiç olmadığı kadar kötüleşmişken, kendini emek mücadelesi içinde gören hiçbir öncü işçi, kişi ya da kurum sendikal bürokrasiden ve düzen partilerinden bağımsız böyle bir merkezin inşası görevinden kendini azade tutamaz.

- Açıklıkla söylemek isteriz ki, ön süreçteki bütün çabamıza ve kurultay günündeki anlamlı bir araya gelişe rağmen, kurultayın ortaya çıkardığı birikimle, böyle bir merkezin oluşturulması görevi arasında halen kat edilmesi gereken önemli bir mesafe mevcuttur. Kuşkusuz bu mesafede sınıf hareketinin mevcut geri yapısından kaynaklı nesnel yanlar belirleyicidir. Ancak bu nesnel durumun aşılması için bu mücadeleye katılabilecek her öncü-mücadeleci işçiye ulaşmak, katkı sunabilecek her kişi ve kurumu ortak paydalar etrafında birleştirmek görevi halen önümüzde durmaktadır. İzmir İşçi Kurultayı tüm öncü işçileri, kendini emek mücadelesinin öznesi-parçası sayan herkesi krize ve sermayenin saldırılarına karşı acil bir eylem programı ve bu programı hayata geçirecek ortak bir mücadele platformu etrafında birleşmeye çağırılmaktadır.

- Kurultay iradesini ortaya çıkaran bizler, bizzat kurultaydan aldığımız güç ve enerji ile bu doğrultudaki çalışmalarımıza bundan sonra "İzmir Emek Koordinasyonu" adı altında sürdürmeye devam edeceğiz. Koordinasyon tıpkı kurultay sürecinde olduğu gibi değişik alanlarda devam eden mücadele ve arayışlar arasında bağ kuracak, bilgi deneyim aktarımında rol oynayacak, her geçen gün biraz daha zayıflayan sınıf dayanışması duygusunun güçlenmesi için çaba gösterecek, her türlü parçalı mücadele arayışının güçlenip büyümesi ve birleşik bir zemin kazanması için ortak bir platform işlevi üstlenecektir. Gayet esnek bir ya-

pılanma olarak düşünülen koordinasyon yapısı şu ana kadar kurultay çalışmasıyla bağ kuramamış, şu veya bu gerekçeyle birleşmemiş herkesin katılım ve katkısına açık olacaktır.

- Böyle bir koordinasyonun oluşturulmasının kendi içindeki önemi açık olmakla birlikte, bu tür bir merkezi eylem platformu ile sınıfın üretim alanlarına dayalı, doğrudan örgütlenmelerini birbirine karıştırılmaması, oluşturulmaya çalışılan koordinasyonun bu tür örgütlenmelerin yerine ikame edebilecek algılayışlardan uzak durulmasının gerekliliği konusunda kurultay bileşenleri olarak gayet açık bir fikre sahibiz. Kurultay tartışmaları da göstermektedir ki, sınıf hareketi bugün parçalı ve dağınık bir yapı içinde esas olarak üretim merkezlerine dayalı sorunlar etrafında şekillenmektedir. Bu da her dönem sınıf mücadelesi için önemli olan fabrika ve iş yeri komiteleri, bunlara dayalı havza ve sektör merkezli taban örgütlenmelerine olan ihtiyacı daha da hayati hale getirmektedir. Koordinasyon temel amaçlarından birini tam da bu tür girişim ve arayışları desteklemek, bizzat bunların ortaya çıkması için çaba göstermek, her türlü mücadele arayışıyla birleşerek onun büyüüp gelişmesine katkı sunmak olarak görmektedir.

- Kurultay çalışması örgütleyen bizler bundan sonra da ortak davranacak, sınıfın her türlü mücadelesinin yanında olacağız. Sınıf içi dayanışmanın güçlenmesi, iç birliğin sağlanması, sınıfın geniş kesimlerinin sendikal bürokrasinin ve düzen siyasetinin denetiminden çıkarılması için çaba göstereceğiz.

- Kurultayımızın da bir kez daha altını çizdiği işsizlik, düşük ücret, kötü ve sağlıksız çalışma koşulları, ödenmeyen ücretler, yüksek vergiler, kıdem tazminatının gaspına dönük hazırlıklar, kadın işçilerin sorunları, iş cinayetleri gibi konularda etkin ve kapsamlı kampanyalar örgütleyeceğiz. Ve tüm bunları sınıfın tabana dayalı eylem mücadele ve örgütlenmesini yaratmak bakışıyla ele alacağız.

- Sermayenin topyekûn saldırısına karşı sınıfın birleşik, topyekûn direnişini örgütlemek için çaba göstereceğiz. Sendikaları tekrar işçi sınıfının öz örgütlülükleri haline getirmek için mücadele edeceğiz.

İşçiler için önemini kaybetmeyen mücadele örgütü: Sendikalar

Çalışma yaşamına kölelik koşullarının hakim olduğu Türkiye’de sendikalaşma oranı oldukça düşüktür. Cumhuriyet öncesi ve hemen sonrası işkolu bazlı kimi işçi birliklerini saymazsak, işçi sınıfı içerisinde ortaya çıkan kurumsallaşmalar büyük oranda sendikal yapılar ve ona benzeyen örgütlenme modelleri olmuştur. Bu durum kuşkusuz Türkiye kapitalizminin gelişim süreçleriyle de doğrudan ilintilidir.

Günümüzde işçi sınıfının örgütsüzlüğü sermayeye cesaret vermekte, bu da hak gasplarının artarak devam etmesine yol açmaktadır. Servet ve sefalet arasında gittikçe büyüyen uçurum hoşnutsuzluklara yol açsa da bugün işçi sınıfı tepkisini büyük oranda sendikal mücadele sınırları içinde göstermektedir. Sendikal zeminler dışında Türkiye işçi sınıfının örgütsel deneyimi oldukça sınırlıdır. Tabandan başlayarak birlikler kurulamamış, kimi zaman ileri ve militan biçimler olsa da işçi sınıfının eylemleri büyük oranda sendikal bir alanla sınırlı kalmıştır. Siyasallaşmamış işçi sınıfının gerçekliği şimdilik budur. Bu gerçek aynı zamanda Türkiye’de sınıfın örgütlenme alanlarından biri olan sendikaların önemini de göstermektedir.

Bu olgu sermaye sınıfı tarafından da görülmektedir. Türk İş Sendikası’nın kuruluş öyküsü ibretlik bir örnektir. İşçilerde örgütlenme eğiliminin ortaya çıkmasıyla birlikte konuyla yakından ilgilenen kapitalistler ve onların alanla görevli memurları işçi sınıfının bu örgütlenme zeminini etkisizleştirmek için ellerinden gelen tüm yöntemleri uygulamıştır. Bunda ne yazık ki büyük oranda başarılı olduklarını söylemek durumundayız. Sendikalara müdahale edilerek bu işçi örgütlerini işçilerin denetimi dışına çı-

karmayı başarmışlar, “söz, yetki, karar” hakkının geçerli olduğu mücadeleciler bir işçi örgütünden ziyade bürokrasinin egemen olduğu düzen sendikacılığını yerleştirmişlerdir.

Ancak artan sömürü ve büyüyen toplumsal eşitsizlikler işçileri kendi örgütlerine yine de yabancılaştıramamış, işçileri sendikalardan uzak tutamamıştır. Fırsat buldukça işçiler sendikalı olmak için çabalamıştır. Bu çabalar sürekli işten atma vb. saldırılarla karşılanırsa da, defalarca başarısızlığa uğranılsa da; hatta sendikalı olmaktan direngen tutum alan işçiler bizzat sendika ağalarınca satılsalar da sürmüştür.

Sendikal haklarını korumak için mücadele eden işçiler gerek grevler esnasında, gerekse çeşitli direniş, eylem ve örgütlenme süreçlerinde sayısız saldırıya uğramışlardır. Öncü, devrimci işçiler tutuklanmış hatta katledilmiştir. Grev çadırları kurşunlanmıştır. Bu saldırılar geçmişten günümüze dozajı, biçimi değişse de devam etmiştir. Kavel Direnişi’yle ka-

zandıkları grev hakkını kullanan işçilerin bu hakkı dün grev çadırları kurşunlanarak engellenmeye çalışılıyordu. Bugün ise sermaye devleti daha “yasal yöntemleri” tercih etmekte, patronların talebiyle grevleri yasaklamaktadır. Elbette hala daha işçilerin direniş çadırlarına polis saldırıları devam etmekte, işçiler gözaltına alınmakta, hatta tutuklanmaktadır. Değişmeyen bir başka şey kazanılmış “anayasal haklarını” kullanarak sendikalı olan işçilerin işten atılmaya devam ediliyor olmasıdır. Yani milyonlarca işçinin sendikasız çalışıyor olmasının en temel nedeni sendikalaşma önünde çıkarılan engeller ve baskılardır.

Türkiye’de sendikalaşmaya yönelik yapılan baskılar hiçbir zaman gündemden düşmemiştir. Bu gerçek son olarak Küresel Sanayi İşçileri Sendikası (IndustriALL) Avrupa Genel Sekreteri Luc Triangle tarafından yapılan bir röportaj ile gündeme getirildi. Triangle, Avrupa’da sendikal örgütlenme konusunda Türkiye kadar sert ve kötü başka ülke olmadığını

söylerken, Türkiye’de sınıf mücadelesinin hangi çetin koşullarda sürdüğünü de dile getirmiş oldu.

SENDİKA ŞART!

Hem sermaye devletinin saldırılarına hem de mevcut sendikal bürokrasinin ihanetlerine rağmen sendikalı olmak isteyen, bu nedenle çok zor şartlarda direnişi göze alan işçiler önemli bir gerçeği işaret etmektedir. Sendikalaşmanın önündeki engellere, işten atılmalara ve sendika ağalarına duyulan haklı güvensizliğe rağmen çalışma koşullarını iyileştirmenin, güvenceli ve görece daha iyi bir ücretle çalışabilmenin sendikalı olmakla mümkün olabileceğini bugün aklı başında hemen her işçi bilmektedir.

Bu gerçekten yola çıkarak henüz sendikal sınırlarda olsa da işçi sınıfının örgütlenme eğilimini güçlendirmek, somut kazanımlara dönüştürmek oldukça önemlidir. Şu verili durumda işçi sınıfı sermayenin saldırılarına karşı daha çok sendikal mevzilerden yanıt verebiliyorsa, bir; bu mevzileri artırmak, iki; bu mevzileri her açıdan güçlendirmek ve üçüncüsü de bu mevzileri işçilerin söz, yetki ve karar sahibi olduğu mücadele örgütleri haline getirmek gerekmektedir. Sendikal haklar için verilecek mücadele aynı zamanda sermaye sınıfının sendika ağaları yoluyla sendikaları denetlemesine de karşı olmalıdır. Zira, gerçek devrimci sınıf sendikası sermayeden ve onun devletinden bağımsız bir örgütlülüğe, çizgiye ve pratiğe sahip olmayı gerektirir.

İzmir DYO Boya’da Petrol-İş’ten patrona “işçi atma izni” tanınmış!

Geçtiğimiz yıl İzmir DYO’dan 35 işçi, ücretsiz izne çıkmayı kabul etmediği için işten atılmıştı. Sona yaklaşan dava sürecinde ortaya sendika adına skandal bir belge çıktı.

İşten atmaların yapılacağı dönem patron ve Petrol-İş adına İzmir Şube Başkanı Orhan Zengin’in bir protokol

imzaladığı ortaya çıktı. Protokolde “ücretsiz izin talebini kabul etmeyen personel ile ilgili son çare ilkesi olarak işveren tarafından verilecek fesih kararının uygunluğu kabul edilmiştir” deniyor. O dönem bu belgenin işçilere tebliğ edilmediği, mahkeme sürecinin sonlarında açığa çıkması, bu nedenle belgenin son-

radan oluşturulduğu iddiası mevcut.

Bir yandan patrona “işçi atma serbestisi” sağlanması, bir yandan da mahkeme sürecinin patron lehine çevrilmesi ihtimalini anlatan belge, Petrol-İş Sendikası İzmir Şube Başkanı Orhan Zengin’in bir kez daha sermayedarlarla ilişkisini ortaya koydu.

İŞKUR patronlara yardım kuruluşu gibi çalışıyor

Geride bıraktığımız yıl işsizlik Sigortası Fonu'nun nasıl yağmalandığını bir kez daha gözler önüne serdi. Sözde işten atılan işçilere kaynak yaratma iddiasını taşıyan fon aldatmacasının tek gerçek amacı sermaye sınıfının ekonomik ihtiyaçlarını karşılamaktır. Patronlara kaynak olan bu fondan yararlanan işçi sayısı beklendiği üzere yine düşük oldu. Milyonlarca işsiz bu fondan faydalanabilmesi ise yararlanma koşullarındaki zorluklar nedeniyle bilinçli olarak engellenmektedir.

Berat Albayrak'ın ekonomik büyümeden dem vurduğu 2019 yılında fondan patronlara teşvik ve destek olarak yapılan ödemeler bir önceki yıla göre yüzde 45 arttı. Patronlara yapılan fon yardımı 26 milyar TL'ye ulaşırken, işsizlere yapılan ödemeler 10 milyar TL'de kaldı. Yine İşsizlik Fonu, elinde tuttuğu Hazine tahvillerini satarak kamu bankalarına düşük faizli 11 milyar TL'lik kaynak sağladı. Kriz nedeniyle artan kısa çalışma ve ücret garanti fonu ödemeleri ile yarım çalışma ödemeleri de eklendiğinde bu rakam 10.4 TL oldu. Oysa ki, 2019 yılında işsiz sayısı önceki yıllara oranla belirgin bir şekilde arttı. Yani bu fonda birikenler krizin faturasını işten atılarak ödeyen işçilere değil yine patronlara aktarıldı.

Patronların konkordato ve iflas gös-

tererek işçileri mağdur etmeye devam ettiğini geçen yıldan birçok örnekle biliyoruz. Fakat bu nedenle işsiz kalan, mağdur olan binlerce işçiyi görmezden gelen AKP iktidarı beklendiği üzere yine patronların yardımına koştu. Kriz nedeniyle konkordato ilanları ve iflaslar artarken, İşsizlik Sigortası Fonu'ndan yapılan Ücret Garanti Fonu ödemeleri de ciddi oranda yükseldi. 2017'de 25 milyon TL, 2018'de 81 milyon TL olan Ücret Garanti Fonu ödemeleri, 2019'da 157 milyon TL'ye çıktı.

İşsizliğe çözüm bulmak gibi bir derterli olmayanların milyonlarca işsiz düşünmesi mümkün değil elbette. İşsizlik fonunda işçilerden kesilenlerle biriken paraları sermayeye kaynak olarak kullanılanlar İŞKUR'u da patronlara yardım kuruluşu olarak işletiyor. Bu fonda birikenler esasen emekçilerin sırtına yüklenen diğer fonların akıbetine benziyor. Bireysel Emeklilik Fonu BES de böyle değerlendirilirken, kıdem tazminatının fona devredilmek istenmesinin amacı da budur.

HAKLARIMIZ VE GELECEĞİMİZ İÇİN MÜCADELEYE!

İşçi sınıfının örgütsüzlüğünü fırsat bi-

len sermaye sınıfı AKP eliyle hak gasplarına devam ediyor. Emekçiler kazanılmış tüm haklarını bir bir kaybediyor. İşsizlik de hayat pahalılığı da artıyor. Güvencesiz çalışma koşulları denetlenmeyerek, gerekli önlemler alınmayarak iş cinayetleri çalışma yaşamının olağan bir parçası haline getiriliyor. Sabahın karanlığından gecenin karanlığına kadar sömürü çarkları altında insanca çalışma haklarından mahrum bırakılan milyonlarca işçiye kölelik dayatılıyor. Ancak bu karanlıktan aydınlığa çıkmak, gün yüzü görmek mümkün.

İşsizlik fonunun yağmalanmasına son verilmesi, bu fonda biriken paranın işçiden değil patronlardan kesintilerle sağlanması, işten atmanın yasaklanması, herkese iş, tüm çalışanlara iş güvencesi, insanca yaşamaya yeten vergiden muaf asgari ücret vb. talepler bugünün en acil taleplerinden bazılarıdır.

İşçi sınıfı ve emekçilerin kaybettiği hakları geri kazanması ve yeni haklar elde etmesi ise uzak bir geleceğin sorunu değildir. Bu kazanımlar şaltire uzanacak el kadar, sokağa atılacak eylem adımları kadar yakındır.

2019 yılında en az 1736 işçi arkadaşımız iş cinayetleri sonucu yaşamını yitirdi. Ölenlerin 1152 kadın, 67'si çocuk işçiydi. 17 yıllık AKP döneminde ise iş cinayetleri sonucu yaşamını yitiren işçilerin sayısı toplamda 24 bini aştı.

Kapitalizm işçi kaniyle besleniyor. Kapitalistler ise işçilere reva gördükleri sağlıksız çalışma koşulları üzerinden büyüme rekorları kırıyor ve bununla övünüyor. Elleri binlerce işçinin kanı olan sermaye sınıfı sadece kendi karlarını düşünüyor ve o nedenle de kazaları önleyici tedbirler almıyorlar. Yakın zamanda Dudullu OSB'de bulunan Yıldız Cam fabrikasında kazanın patlaması sonucu bir işçi ölmüş biri de ağır yaralanmıştı. Patlayan kazana aşırı yüklenme yapılmasından kaynaklı son zamanlarda teklediğini söyleyen işçiler, bu durumu patrona iletilmelerine rağmen patronun sorunu hep kulak arkası ettiğini vurguluyorlar. Sonuçta kazan patladı. Emekli olmasına rağmen çalışmak zorunda kalan

İŞÇİ KANIYLA BESLENEN KAPİTALİZM!

bir işçi arkadaş artık hayatta yok. Diğer yaralı genç işçi ise bir bacağını kaybetti. Yıldız Cam patronun kar hırsı, kapitalist sistem tarafından değersiz görülen işçilerin hayatına mal oldu. Türkiye'de bu tür örnekler maalesef çok fazla. Yaşamı yok olan hayatlar ve ardından dökülen gözyaşları ise, kapitalistlerin ve ikiyüzlü AKP iktidarının umurunda değil.

Karşımızda işçileri acımasızca sömüren kapitalistler ve onlar için çalışan zorba tek adam rejimi var. Bu yapı işçi kaniyle besleniyor. Madenlerde, inşaatlarda, fabrikalarda oluk oluk akan kan için "işçinin fitratında var" diyen AKP şefi Erdoğan, suçüstü yakalanan birçok patrona arka çıkarak yargılamalarını önledi. Bu türden olayların ardından açılan davalarda ise birkaç beyaz yakalı göstermelik mahkemelerde yargılandık-

tan sonra ya salıverildi ya da kamuoyu baskısıyla cezalandırıldı. Hesap sormak isteyen işçilerin aileleri ise mahkeme koridorlarında süründürüldü.

Şimdiye kadar yasalarda olan kimi yaptırımlar uygulansa birçok iş "kazası" yaşanmayabilirdi. Fakat, taşeron çalışma sistemi, özel istihdam projeleri, esnek üretim uygulamaları ve sendikasızsızlaştırma saldırıları varken böylesi yasalardan sermaye devletine maske olmaksızın öteye gitmeyecektir. Bundan dolayı hiçbir inandırıcılığı yoktur. Biliyoruz ki, iş cinayetlerinde patronları aklayan yargısıyla, işçi sağlığına ilişkin yapılmadığı denetimlerle AKP iktidarı iş cinayetlerinin baş sorumlularındandır.

HESABIMIZ BÜYÜK!

İşçi sınıfı yanı başında ölen arkadaş-

larına sessiz kaldıkça sistemin çarkının dönmesine hizmet etmeye devam edecek. Ağır bedeller ödeyerek yaşam mücadelesi veren işçiler, öncelikle seri bir şekilde artan işçi ölümlerine dur diyebilmeli. Yanı başında paylaşımlarda bulunduğu işçi arkadaşının ölümüne sadece "yazık oldu" demek her şey bir yana insani bir tutum değildir. Çünkü sessizce verilen işi yapmaya devam etmek patronun elini güçlendirmekle beraber önlem almamasına da neden olmaktadır.

Bu nedenle, işçi kaniyle beslenen kapitalistlerden sorulacak hesap gün geçtikçe kabarmaktadır. İşçi sağlığı gibi yaşamsal önemde bir sorun için örgütlenmenin aciliyeti ve önemi ortadadır. İşçiler ancak örgütlü güçleriyle haklarını koruyabilir, yeni haklar kazanabilirler. İşçi sağlığı önlemlerinin alınması için, akan her damla işçi kanının hesabını kapitalistlerden sormak için örgütlenmeli ve mücadele büyütülmelidir.

N. KAYA

Sağlık alanının ticarileşmesi ölüm getiriyor

Geçtiğimiz günlerde İstanbul Beylikdüzü'nde iki çocuk domuz gripi şüphesiyle yaşamını yitirdi. Bu olay sonrasında eczanelerde belli ilaçların bulunmayışı tekrardan gündeme geldi. Eczanelerde ilaç yok çünkü Ocak ayının sonlarındayız, Şubat'ta yapılacak zammın ön günlerindeyiz. İlaç firmaları zammın oranını beklerken ilaçları depolara göndermiyor. Aynı şekilde depolardan da piyasalara verilmiyor.

İstanbul Eczacı Odası Başkanı Zafer Cenap Sarıalioğlu yaptığı bir açıklamada ilaçların yeterli gelmediğini; tansiyon, epilepsi, göz ilaçları ve yer yer ağrı kesicilerin bile bulunmasının zor olduğunu ifade etti. Kendi eczanesinde en çok kullanılan 150 ilacın olmadığını da ekledi.

Kış aylarında grip artışı yaşanıyor dolayısıyla ilaç talebi fazlası oluyor. Sağlık Bakanlığı ise ilaç stokunun yeterli olduğunu dile getiriyor. Ancak firmalar Fiyat Belirleme Komisyonu'nun 20 Şubat'ta belirleyeceği ilaç kuru zammını bekliyor. İlaçların yüzde 60'ı ithal ve fiyatlara yapılacak zamlar Avro kurundan hesap ediliyor. Geçen sene yüzde 20 oranında bir zam yapıldı, bu sene de yüzde 15-20 arası zam bekleniyor.

Sağlık bakanlığı ilaç stokçuluğunu açığa çıkarmayı tercih etmese de geçen yılın başında seçim propagandası amaçlı 10 günde yapılan denetimler sonucun-

da; 42 üreticinin, 20 depocunun ve 32 eczacının ilaç stokladığı ortaya çıkmıştı. Sonrasında ise stokçulara fırsat verilmeyeceği iddia edilmişti. Bu senaryo her yılın başında tekrar ediliyor.

Sağlık alanının bir sektör olarak görülüp ticarileştirilmesi, bu anlayış üzerinden örgütlenmesi ilaçların 'olmaması' ve benzeri birçok sıkıntının yaşanmasına sebep oluyor. Devlet hastanelerinin sayısal olarak az olmasından, tedavi sürecinin yetersizliğinden şikâyetçi olmayan yoktur. Özellikle AKP dönemi ile birlikte had safhaya çıkan özelleştirme saldırısı sonucunda parası olan yaşam hakkını satın alabiliyor. Ancak yeterli parası olmayan ilaç bulamıyor, tam tedavi olamıyor, organ nakli sıralarında ölümü bekliyor. Ulaşımı zor, kent merkezlerinden uzak ve yandaş sermaye gruplarına rant kapısı açmak için planlanan şehir hastaneleri ise tüm bu sorunlara yeni boyutlar kazandırmış vaziyette. Devasa bütçeler bu sermayedarlara ayrılırken kamu hastaneleri biriken borçlarından dolayı sarf malzemesi alamıyor. Yeni doğan ünitelerinde, yoğun bakımlarda sorunlar yaşanabiliyor. Ameliyathanelerde malzeme eksikliğinden kaynaklı ameliyathaneler erteleniyor. Acillerde yatak yetersizliği sonucu hastalar bekletiliyor. Bütün bu sorunların aynı anda tek bir hastanede gözlenmesi düşük ihtimal olabilir ama

toplamında ülke genelinde sağlık sistemi bozulmuş durumda, insan sağlığını esas alan mantıkla işlemiyor. Tersinden, her yerde özel hastanelerin veya kanser gibi hastalıkların belirli tedavi yöntemlerinin reklamları yapılıyor. Çünkü sağlık alanı bir sektör olarak işletiliyor.

İlaç kullanımının ne kadarı gerçekten ihtiyaç olduğu ayrı bir tartışmanın konusudur. Bilindiği gibi ilaç sektörü dünyada en çok kâr sağlayan sektörlerin başındadır. İlaç firmalarının temel gayesi olabildiğince çok ürünü piyasalarda satabilmektir. Bundan dolayı ilaç kullanımının nasıl olması gerektiği, kimyasallarla insan ve doğa sağlığının ne şekilde etkilendiği vb. konular ne kapitalist devletleri ne de üretici şirketleri ilgilendirmemektedir.

Halk sağlığının gözetilmesi tek başına ilaç kullanımı hakkında bilinçlendirme ile değil toplamında bir planlama yapılması ile gerçekleşebilir. Toplum sağlığı; hastalıkların tanımı, nasıl oluştuğu ve bilimsel olarak nasıl tedavi edileceği, topluma sağlıklı yaşam tarzı alışkanlıklarının kazandırılması ve yaşam alanlarının buna göre düzenlenmesi, ulaşılabilir ve nitelikli sağlık kurumlarının açılması, denetimlerin ve eğitimlerin ciddiye alınması vb. yol ve yöntemlerle sağlık sistemini yeni baştan kurmakla sağlanabilir

U. AZE

Ahlaka ve bilime uzak yandaş medya

AKP iktidarı döneminde milyonlarca emekçi için açlık, potansiyel bir tehlike değil, birebir yaşanan bir sorun haline geldi. Neredeyse bütün asgari ücretli çalışanlar sağlıklı beslenmemenin neden olduğu gizli açlık sorunu yaşıyorlar.

TÜİK verileriyle bile zamlı asgari ücret açlık sınırının pek üstünde değil. Otomatikçe bağlanan zamlarla birkaç ay içinde açlık sınırının altında kalacağına da şüphe yok.

Yalan söylemekte oldukça maharetli AKP yöneticileri bile artık açlığı bitirmek bir yana, bitirecekleri yönünde iddialı sözler dahi söylemiyorlar. Yalan söylemekte AKP yöneticilerinden aşağı kalmayan yandaş medya, açlığın bitirilmesi üzerine ara ara yalanlar söylemeye devam etse de yalnızca bilime değil, asgari düzeyde ahlaka da uzak haberler yapıyor.

A Haber "Uzun süre aç kalmak ömrü uzatıyor" şeklinde bir haber yayınladı. Asgari düzeyde bir ahlaktan yoksunlukla beraber bilime de aykırı haberde. "Günde 16-18 saat aç kalmak ömrü uzatıyor" denildi. Açıklamanın Amerika'dan geldiği iddia edilen haberde, aralıklı oruç diyetinin birçok hastalığı engellediği de söylendi. Haberde uzun süreli uygulanmasının önerilmediği de aktarıldı.

Haber tümüyle yalan da olabilir, bir çarpıtma da olabilir. Belki belli bir rahatsızlıkta kısa bir süre 16-18 saat aç kalma diyetinin tedavi edici yanı vardır. Ama bunu genel olarak açlığın tedavi edici bir özelliği olduğu biçiminde yansıtmak, bilimsel açıdan, dünya ökünün boynuzunda demekten farksızdır ve düpedüz ahlaksızlıktır. Hele de açlık bir yana, sağlıklı beslenmemenin bile insan sağlığını olumsuz yönde etkilediği neredeyse matematiksel bir formül gibi ispatlanmışken, bu iddiada bulunmak, bilimle uzaktan yakından alakalı olmamayı gerektirir.

Sadece gülünecek bir saçmalık değil bu haber. En hafif deyimle bu, izleyicisinin aklıyla alay etmektir. Bu yüzden yandaş kanalları izleyenler, kendileri için olmasa bile en azından çocukları için bu kanalları izlemekten vazgeçmelidirler.

“Yedek ödenek” saray rejiminin yağma çarkı

AKP-saray güdümlü sermaye iktidarı her icraatıyla daha çok işsizlik daha çok yoksulluk daha çok sefalet daha çok zorbalık üreterek işçi sınıfıyla emekçilerin yaşamını günden güne zorlaştırıyor. Ülkenin tüm gelirlerini üreten emekçiler bu durumdayken, başta saray olmak üzere rejimin kurumları ise on milyarları bulan ek harcamalar yapmaya devam ediyor.

Asgari ücreti açıklık sınırında tutan AKP-MHP koalisyonu bütçeyi yağmalamakla yetinmiyor, “yedek ödenek” adı altında bir yağma çarkı daha kuruyor. Bu çarkın yuttuğu devasa servet, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı’nın 2019 yılı “yedek ödenek kullanımı” rakamlarını açıklamasıyla gözler önüne serildi.

Tek adam diktasının meşrebine uygun hazırlanan Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’na göre “Merkezi yönetim bütçe kanununda belirtilen hizmet ve amaçları gerçekleştirmek, ödenek yeterliliğini gidermek veya bütçelerde öngörülmemeyen hizmetler için” Cumhurbaşkanlığı

T. Erdoğan’ın onayıyla çeşitli kurumlara para aktarılıyor. 2019 yılında bu kurumlara aktarılan miktar 58 milyar 331 milyon liraya ulaşmış.

Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı açıklamasında yer alan bazı düzen kurumlarının ek ödenekten -yani yağmadan- aldıkları paylar şöyle:

Saray; 2019 yılı harcaması bütçe ödeneklerinin üstüne çıkarak 3.9 milyar liraya ulaştı. Yedek ödenekten aktarılan 1.9 milyar lira...

Diyanet; 2019’da 10.2 milyar lira harcadı. Diyanet’e ayrıca “yatırımlar için” 10.6 milyon, “personel için” 133.4 milyon lira, “mal ve hizmet alımı” için 86.2 milyon, “sermaye giderleri için” 17 milyon lira...

Hazine ve Maliye Bakanlığı; 1.7 milyar liranın yanı sıra borçları karşılamak için 55 milyon lira, mal ve hizmet alımı için 379 milyon lira, cari harcamalar için 2,5 milyar lira, borç verme giderleri için 3 milyar lira...

İşçileri Bakanlığı; 1.4 milyarlık borç

verme ödeneği, borçları karşılama ödeneğinden 59 milyon lira, mal ve hizmet alımı için 493 milyon lira, sermaye giderleri için 488 milyon lira...

Milli Savunma Bakanlığı; personel giderleri için 1.6 milyar lira, mal ve hizmet alımı için 1.9 milyar lira...

Adalet Bakanlığı; mal ve hizmet alımı için 1.8 milyar lira, sermaye giderleri için 667 milyon lira, personel giderleri için 340 milyon lira...

“Yedek ödenek” adı altında AKP şefinin keyfine göre dağıttığı bu devasa servet, kapitalist sömürü çarkının emekçilerin sırtından devşirdiği artı-değerin bir bölümüdür. Paranın bir kısmı düzen kurumlarının bir takım kirli işleri için harcansa da, denetim dışı tutulan bu harcamalar saray başta olmak üzere adı geçen kurumları yönetenlerin de yağmadan pay aldığına işaret ediyor.

İşçi sınıfıyla emekçiler kapitalist sömürü düzenini yıkana kadar yazık ki bu yağma çarkını kırmak da mümkün olmayacaktır.

Diyanet: Dikta rejimin aparatı

Diyanet İşleri Başkanlığı’nın (DİB) ismine bakanlar, bu kurumun dünyevi işlerden çok uhrevi işlerle meşgul olduğunu sanabilir. Oysa durum tam tersi. Ahiret işleriyle pek alakadar olmayan DİB, dünyevi işlere pek meraklı. İlgilendiği dünyevi işler de öyle sıradan şeyler değil. Ekonomi, siyaset, iktidar, lüks, rant gibi alanlarda at koşuran DİB’in son fetvası faizle ilgili oldu.

Son fetvasıyla “faiz haramdır” diyen DİB’in “Din İşleri Yüksek Kurulu”, bir istisna olduğunu da keşfetti. Fetvada yeni olan faizin haram ilan edilmesi değil, TOKİ’den daire almak koşuluyla faizin helal kılınmasıdır. Bu kepezelik tartışma konusu olunca, ultra lüks makam araçlarına düşkünlüğüyle bilinen DİB Başkanı Ali Erbaş’ın sahneye çıkıp söz konusu fetvayı savunması, rezaletin nasıl da diz boyu olduğunu gözler önüne serdi.

AKP-saray rejimine hizmet aşkıyla yanıp-tutuşan Ali Erbaş, fetvayı şu ifadelerle savundu:

“Din İşleri Yüksek Kurulu” çok köklü bir birimdir. Din İşleri Yüksek Kuruluna kurulduğu günden bugüne kadar yanlış bir fetvayı hiç kimse verdirmemiştir. Din İşleri Yüksek Kurulu bu kadar bağımsızdır. Böyle bir fetva veriyse bana da ‘Din İşleri Yüksek Kurulunun verdiği bu fetva doğrudur.’ demek düşer. Milletimize de bunu demek düşer. Aksini iddia etmek Din İşleri Yüksek Kurulunu oluşturan 16 ilim adamına haksızlıktır.”

Ali Erbaş, “bağımsız 16 ilim adamı” için kalkan oluyor. Ne de olsa bu “ilim adamları” konut satışları düşen saray rejiminin TOKİ’sini kurtarmak için cansiperane çalışıyor. TOKİ’yi kurtarmak adına Kuran’ı eğip-büküyor, dini-Allah’ı kullanmakta bile beis görmüyorlar. A. Erbaş’a da bu “mücahitler” kurulunu savunma utancı düşüyor.

DİB elbette her zaman dünyevi işlerle iştiğal etti. Varlık gerekçesi de budur zaten. Her zaman iktidarın aparatı da olmuştur. Buna rağmen kepezeliği hiçbir zaman bu boyuta taşımamıştı. Saray rejimindeki kokuşma, doğal ki sistemin tüm kurumlarını sarmıştı. Performansı dikkat çeken DİB, bu zehirli iklimde rejimin bir numaralı aparatı olduğunu bileğinin hakkıyla ispatlıyor.

AKP’nin 18 yılda toplam faiz ödemesi 932 milyar lira

Sözde “sıfır faiz” kampanyalarıyla kredi ve borç düzenini derinleştiren AKP iktidarı, kendi aldığı borçlarla da Türkiye kapitalizmini daha fazla borç batağına saplıyor. Sözde yüksek faizden şikayet edip duran Erdoğan ve AKP’si 2019 yılı bütçesiyle faiz giderlerinde de rekor seviyelere ulaştı.

CHP tarafından hazırlanan rapora göre, AKP iktidarı 18 yılda toplam 932 milyar lirayı iç ve dış borçlarının faizine harcadı. Türkiye kapitalizminin dümenindeki Erdoğan ve AKP’si geçtiğimiz yılın bütçesinden 100 milyar lirayı yalnızca borç faizlerine harcadı. Bu harcama, ayda 8,3 milyar liraya, günde ise 247 mil-

yon liraya denk düşüyor.

Emekçilerden alınan vergilerle ayakta tutulan bütçeden yapılan bu faiz harcamaları; sermaye için seferber olan Erdoğan/Saray rejiminin işçi ve emekçilerin kırıntı düzeyindeki gelirlerini kendi kalsalarına ve sermayeye aktardığını ortaya koyuyor.

“Mega” rant ve soygun projesi: Kanal İstanbul

Kanal İstanbul, “çılgın proje”, “asrın projesi”, “mega proje” vb. isimlerle dönem dönem ülkenin gündemini meşgul etti. Son günlerde ise tam anlamıyla ülke gündemine oturdu ve adeta siyasi bir krize dönüştü. Kanal İstanbul’un, İstanbul 3. havalimanı, 3. köprü ve Osmangazi köprüsü gibi AKP iktidarı döneminin diğer projelerinden bağımsız değil, tersine onların bir parçası olduğu artık netlik kazanmıştır. Sermaye iktidarının “her ne pahasına olursa olsun yapacağız” dediği bu projenin, kendisi gibi devasa sosyo-ekonomik, sosyo-politik ve sosyo-kültürel sorunlara yol açacağı açıktır.

Genelde Marmara Bölgesi’ni, özelde İstanbul’u ilgilendiren Kanal İstanbul projesi, gündeme geldiği günden bugüne birçok tartışmayı da beraberinde getirmiştir. Bunlardan birkaçını sıralayacak olursak; İstanbul’un doğal ekosisteminin değişmesi, depremin tetiklenmesi ve tsunami ihtimali, doğal göller ve sit alanlarının yok olması, su sorunu, çevre kirliliği, Kuzey Ormanları’nın tahribi vb... Özetle, zaten var olan çevresel ve ekonomik sorunların tam bir felakete dönüşmesi...

Dünyada en çok bilinen ve stratejik öneme sahip kanallar, Süveyş ve Panama kanallarıdır. Süveyş Kanalı, Akdeniz ile Kızıldeniz’i birbirine bağlayan tek deniz yolu bağlantısıdır. Bu kanal sayesinde Atlas Okyanusu ile Hint Okyanusu arasındaki mesafe kısalmış, Böylece Çin ve Hindistan ile ticaret yapan Avrupa devletleri Afrika kıtasını boydan boya dolaşmak zorunluluğundan kurtulmuştur.

Kuzey ve Güney Amerika kıtalarının birleştiği noktada bulunan Panama Kanalı ise, Büyük Okyanus ve Atlas Okyanusu’nu birbirine bağlamaktadır. Coğrafi olarak doğal bir boğaza sahip olmayan bölgede, suni olarak yapılmış tek su yolu güzergâhıdır.

Her iki kanal da bulunduğu bölgede uluslararası ulaşım mesafesini kısaltma amacıyla yapılmıştır. Kanal İstanbul ise İstanbul Boğazı gibi doğal bir boğaza alternatif olarak yapılmak istenen “ihtiyaç dışı” bir projedir.

KANAL İSTANBUL BİR RANT VE TALAN PROJESİDİR!

Kanal İstanbul bir rant ve talan projesidir. Yapımı tamamlanmış diğer pro-

jeler “yap-ışlet-devret” modeline göre oluşturulmuş birer rant kanyagıdır. Yoksul emekçi sınıflara ek vergi kesilerek, köprülere geçiş garantisi verilmiştir. Bu projeye de sermaye iktidarı yeni bir talan alanı açarak kendi yandaş şirketlerine ve başta Katarlı Körfez zenginleri olmak üzere yabancı sermayeye büyük bir gelir kaynağı sağlamak istemektedir. AKP iktidarının tüm bilimsel raporları göz ardı etmesinin, kamuoyunda oluşan tepkiye rağmen ısrarla Kanal İstanbul’u “yapacağız” demesinin gerisindeki esas neden, bu devasa projenin sunacağı rant alanlarıdır.

İktidar yanlısı medya, Kanal İstanbul savunusunu projenin ekonomiye sağlayacağı milyar dolarlık “yıllık kâr” üzerinden gerekçelendiriyor. Tüm itirazlara rağmen ÇED raporunun büyük bir kısmını görmezden geliyor. Hem çevre felaketlerini göz ardı ediyor hem de yeni rant alanlarının “ekonomiye katkı sağlayacağı” yalanıyla kamuoyunu etkilemeye çalışıyor. Bu gerici kuşatmaya rağmen işçi ve emekçilerin önemli bir kesimi Kanal İstanbul’a karşı çıkıyor. Toplumun en büyük tepkisi, tırmanan işsizlik ve ağır kriz koşullarında böyle bir projenin ülke ekonomisini kötü yönde etkileyeceği ve krizi daha da derinleştireceği yönünde.

Yanı sıra Kanal İstanbul, çevresel planda da çok ciddi sorunlara yol açacak. Yaşanacak sorunların tek başına çevre kirliliğinden ibaret olmadığı bilim insanları tarafından ortaya konuluyor. Çünkü Kanal İstanbul ile birlikte projenin güzere-

gahı üzerindeki köylerin, sit alanlarının, tarım arazilerinin, yaşam alanlarının, doğal göllerin ve akarsuların da yok olacağı bir çevresel yıkımdır sözkonusu olan. Başta Küçükçekmece Gölü olmak üzere Sazlıdere Barajı ve Terkos Gölü’nün tuzlanması ile birlikte İstanbul’un tatlı su kaynakları büyük ölçüde yok olacaktır. Ayrıca İstanbul’un topografik değişiminin olası büyük İstanbul depremini tetikleyeceği yönündeki bilimsel veriler, Kanal İstanbul’un yaratacağı yıkımın bir başka boyutunu gözler önüne seriyor.

İstanbul gibi, nüfusu ülke nüfusları ile kıyaslanan, devasa bir metropolde yaşayan milyonlarca kişinin doğrudan ya da dolaylı olarak etkileneceği projenin maliyeti resmî rakamlara göre 75 milyar, gayri resmî rakamlara göre ise 100 milyar TL’nin üzerindedir. Böylesine devasa bir bütçe, ortaya çıkacak rantın büyüklüğünü de göstermektedir.

Kapitalistler, “Güvenli bir yüzde 10 kâr ile her yerde çalışmaya razıdır; kesin yüzde 20 iştahını kabartır; yüzde 50 küstahlaştırır, yüzde 100 bütün insani yasaları ayaklar altına aldırır; yüzde 300 kâr ile, sahibini astırma olasılığı bile olsa, işlemeyeceği cinayet, atılamayacağı tehlike yoktur.” (Kapital, Karl Marx, s.779)

Marx’ın bu saptaması, Kanal İstanbul üzerinden rant sağlayacak olan kapitalistleri bire bir anlatmaktadır. Böyle bir soyguna başta işçi sınıfı ve emekçiler olmak üzere toplumun tüm kesimleri karşı çıkmak zorundadır.

K. TORLAK

“Kanal İstanbul’a neden hayır” paneli gerçekleşti

Bağımsız Devrimci Sınıf Platformu (BDSP) 19 Ocak’ta “Kanal İstanbul’a neden hayır?” panelini gerçekleştirdi.

Panel, Kanal İstanbul’un doğal, tarihi ve kültürel mirasa verdiği zararı anlatan kısa bir açılış konuşması ile başladı. Ardından söz Deprem Bilimci Dr. Savaş Karabulut’a bırakıldı. Karabulut konuşmasında Kanal İstanbul’un yaratacağı etkiyi bilimsel verilerle anlattı. Karabulut kanala ayrılan bütçeyi teşhir etti ve kanala ayrılan bütçeyle rahatlıkla İstanbul’un deprem güvenliğinin alınabileceğini ifade etti. ÇED raporunu ayrıntılı olarak değerlendirdi ve raporun gerçekleri yansıtmadığını somut verilerle anlattı. Kanal İstanbul’un deprem ve tsunami gibi doğal felaketlere etkisini somut verilerle ortaya koydu. Karabulut sunumunda Kanal İstanbul’un en önemli muhataplarının işçi sınıfı olduğunu vurguladı. İşçi ve emekçilerin Kanal İstanbul’a karşı gelmeleri gerektiğini söyledi.

Karabulut’un sunumunun ardından söz BDSP temsilcisine bırakıldı. BDSP adına yapılan konuşmada Kanal İstanbul Projesi’nin AKP iktidarının son dönemde iyice saldırganlaşan politikalarının bir parçası olduğu vurgulandı. Bugün için tartışmaların Erdoğan-İmamoğlu karşıtlığına sıkıştığı ifade edildi. AKP iktidarının Kanal İstanbul Projesi’ni tek adam rejimini kurumsallaştırmanın bir aracı olarak gördüğü vurgulandı. AKP iktidarının büyük bir pervasızlıkla kendi yasalarını, planlarını hiçe sayarak Kanal İstanbul’u hayata geçirmeye çalıştığı ifade edildi ve bu kapsamda Çevre Düzeni Planı’nda yapılan değişiklikler örnek olarak verildi. Kanal İstanbul’a karşı oluşan tepkiyi fiili-meşru mücadele zeminine çekmenin önemi üzerinde duruldu. Bu projenin sermayenin planlı bir saldırısı olarak sınıfsal bir yanı olduğu vurgulandı. İşçi ve emekçileri bu rant ve talan projesi karşısında taraflaştırabilmenin önemi üzerinde duruldu.

BDSP konuşmasının ardından ara verildi. İkinci bölüm forumla devam etti. Forum bölümünde panele katılan emekçiler hem görüşlerini ifade ettiler hem de sorularını sordular.

Panelin ardından Avcılar Deprem Anıtı önünde basın açıklaması gerçekleştirildi.

Esas olan sınıfsal kutuplaşmadır

Gerici-zorba rejimler için olmazsa olmazlardan biri kaba şiddetse, diğeri de toplumu “dikey yarılma” ile parçalamaktır. Dikey parçalanma, geçici de olsa sınıf çelişkilerini geri plana düşürür. Sınıflar arası çatışma zayıflarken, dikta rejimin bekası için yapay çatışmalar topluma dayatılır. Bu yöntemle işçi sınıfıyla emekçilerin bir kesimi, kendilerinin celladı olmasına rağmen dikta rejimi desteklerler.

2002’den beri sermayenin ‘demir yumruğu’ misyonunu üstlenen AKP, aşamalı bir şekilde toplumda dikey yarılma yaratmayı başardı. Hem din istismarını hem ırkçı-şoven propagandayı pervasızca kullanan dinci gerici iktidar, bu sayede 2015’e kadar kitlesel oy desteğini koruyabildi. Sınıfın kazanımlarını hedef alan azgın saldırıları gerçekleştirirken bile işçilerden destek alabilmesi, bu dikey yarılma sayesinde mümkün olmuştur. Saldırdığı sınıfı dinci-şoven propaganda ile kontrol edebilen AKP-saray rejiminin sermayeye sunduğu hizmet, emsallerini

fersah fersah geride bırakmıştır.

Kapitalizmin egemen olduğu yerde hiçbir çaba sınıf çelişkilerini ortadan kaldıramaz. Yaratılan dikey yarılmaya rağmen sınıf çatışmaları da devam eder. Nitekim Tekel Direnişi, Greif Direnişi, Metal Fırtınası, yasaklanan grevler gibi çıkışlar çatışmanın devam ettiğinin ispatıdır. Ancak bu kadarı ne dikey yarılmayı önleyebilmiş ne sınıfı etkisi altına alan dinci-şoven cendereyi kırmaya yetmiştir.

Bu “sapkınlık” dönemi geçici olmaya mahkumdu. Tek olmasa da her şeyin temelinde var olan “sınıfsal yarılma”, gecikmeli de olsa belirgin hale gelecekti. Nitekim gelmeye başladı da. İşsizlik-yoksulluk-sefalet artarken, gelir dağılımındaki uçurum derinleşirken, saraylarında sefahat sürenlerin şatafatı sınır tanımazken ne din istismarı ne ırkçı-şovenizm bu gerçeğin üstünü örtebilir. Kadir Has Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mustafa Aydın koordinasyonunda gerçekleştirilen araştırma da bu eğilimi doğruluyor.

Araştırmaya katılanların yarıya yakını Türkiye’de en önemli sorunun işsizlik, yoksulluk, gıda fiyatlarındaki artış olduğunu belirtiyor. Sınıfsal içerikli bu sorunlar toplumun önemli bir kesimi için birinci sırada yer alıyor. Toplumdaki kutuplaşma algısının sınıfsal yönde değiştiğini ortaya koyan veriler de var. Zengin-yoksul kutuplaşmasını öne çıkaranların oranı belirgin bir yükseliyor. Örneğin 2017’de yüzde 9,5 olan algı, 2018’de yüzde 13,7’ye, 2019’da ise yüzde 20,5’e çıktı. Bu yükselişin 2020 yılında da devam edeceğinden kuşku duyulamak lazım.

Emekçileri parçalayan ‘laik-dindar’, ‘sağcı-solcu’ gibi saray rejimine hizmet eden ayrımlar gerilerken, ‘zengin-yoksul’ ayrımı belirginleşiyor. Bu eğilim sınıflar mücadelesinin güçlenme dinamiklerine de işaret ediyor. Kuşkusuz ki düşüncelerin eyleme geçmesi işsizliğe, sömürüye, yoksulluğa karşı sınıf temelli mücadelenin gelişmesine de ivme katacaktır.

2.153 kişinin serveti 4,6 milyar kişininkinden fazla

Davos’ta Dünya Ekonomik Forumu başlarken İngiltere merkezli uluslararası yardım kuruluşu Oxfam servet sefalet uçurumunu gözler önüne seren bir rapor hazırladı. Oxfam raporunda, dünyanın en zengin 2.153 kişinin elinde bulunan servetin, 4,6 milyar kişinin toplam servetinden fazla olduğunu belirtti.

Dünyanın en zengini diye ifade edilen Amazon’un kurucusu Jeff Bezos’un toplam serveti 116,4 milyar dolar seviyesinde. İkinci sırada ise 116 milyar dolarlık servetiyle Fransız iş insanı Bernard Arnault var.

Raporda yer alan başka bir ironik benzetmede ise, bundan 5 bin yıl önce inşa edilmiş piramitlerin yapıldığı dönemde günde 10 bin dolar biriktiren bir kişinin toplam servetinin dahi servetinin en zengin beş kişinin servetinden yüzde 80 düşük olacağı ifade edildi.

Sermaye aflarla kollanıyor

Vergi gelirlerinin yüzde 80’lik büyük çoğunluğunu işçi ve emekçilerin sırtından elde eden yağmacı Saray rejimi, sermayeye vergi konusunda her türlü desteği sunmaya devam ediyor.

Ek vergilerle bu yıl bütçe açıklarını kapamayı hedefleyen AKP iktidarının yılın sonlarına doğru yürürlüğe koyduğu vergi yasasının sermayedarlar cephesinde de tartışma konusu olması, T. Erdoğan ve AKP’sini bir kez daha harekete geçirdi.

T. Erdoğan’ın damadı Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, geçtiğimiz günlerde bazı sektörlerde vergi indirimlerini hayata geçirebileceklerini açıkladı. Damat bakanın bu vaadi, vergi yükünü emekçi sınıfların sırtına bindiren AKP iktidarının sermayenin ihtiyaçları için derhal seferber olduğunu bir kez daha gözler önüne serdi.

18 yılda sermayeye sınırsız hizmet sunan ve patronlara 8 kez vergi affı çıkaran AKP iktidarı, bu yılın bütçesinde vergi gelirleri tahminini geçen yıla kıyasla arttırmıştı. Geçtiğimiz yılki bütçe planlamasında hedeflediğinden 80 milyar liraya yakın daha az vergi toplayan AKP iktidarının, buna rağmen hedefini yükseltmesi vergi soygununun daha da derinleşeceğine işaret ediyor.

Merkez Bankası’nın 40 milyar lirası şimdiden Hazine’ye aktarıldı

AKP iktidarı, krizle birlikte devlet bütçesinde açtığı gedikleri kapatmak adına Merkez Bankası’nın (MB) kaynaklarını yağmalamayı sürdürüyor. 2019 yılında rekor seviyeye ulaşan bütçe açığını kapatmak için uygulanan bu adım, yeni yılın ilk ayında devreye sokuldu.

Geçtiğimiz yıl yapılan düzenleme ile MB kârlarının Hazine’ye aktarımı Nisan ayından Ocak ayına alınmış, ardından da yıl ortasında MB ihtiyat akçesine el ko-

ulmasıyla ilgili düzenleme yapılmıştı. Bu adımlarla Hazine’ye aktarılan 80 milyar liraya yakın yağma sayesinde, devletin 2019 bütçesindeki 200 milyar lirayı bulan açık 120 milyar liraya düşürülmüştü.

Merkez Bankası, 2020 yılı yağması için Ankara’da olağanüstü genel kurul gerçekleştirdi ve yeni yılın henüz ilk ayında 40 milyar liraya yakın paranın Hazine’ye avans olarak devrine karar verdi. Bu paranın 35 milyar liraya yakın bölümü

MB’nin 2019 dönem kârından, 5 milyar liraya yakını ise önceki yılın kârından ayrılan ihtiyat akçesinden aktarılacak.

MB’nin ana hissedarı olan Hazine, 40 milyar liranın büyük bir bölümünü alacak. Kalan ise diğer hissedarlara dağıtılacak.

Avans olarak ayrılan pay MB’nin dönem kârının yüzde 90’ını oluşturuyor. Geriye kalan tutar da yıl içerisinde aktarılacak.

TKİP VI. Kongresi tutanakları...

Sınıf çalışması ve politik

(SUNUM ÜZERİNE)

Ekim'in son sayısında (Sayı: 321, Ocak 2020), "Sınıf Çalışması ve Politik Müdahalenin Sorunları" ortak başlığı altında yayınlanan iki ayrı metinden ilkinine geçen sayımızda yer vermiştik. İlk metin, "Komisyon sözcüsü My yoldaşın sunum konuşması..." alt başlığı taşıyordu. Burada yayınladığımız bu ikinci metin ise "Sunum üzerine tartışmalar..." alt başlığı taşıyor.

Nb: Komisyon metninden ve sunumdan hareketle şunu söyleyebilirim. Ortada sınıf çalışmamızın mahiyeti sorunu var. Yeni tartıştığımız bir başlık değil elbette. Sınıf çalışmamızı bütünlüklü olarak kurmakta zorlanıyoruz. Dolayısıyla tek yanlı geliyor. Ekonomik-sosyal sorunlara dayalı içerik pratikte öne çıkıyor, politik sorunların işlenmesi zayıf kalıyor.

Bunun nedenlerine açıklık getirmek gerekiyor. Neden adım atmakta zorlanıyoruz ya da attığımız adımlar sınırlı kalıyor? Bu durum gündelik sınıf çalışmamızın, gündelik fabrika çalışmamızın alanını da kesiyor. Evet, siyasal ajitasyonu sınıfın geneline dönük kesintisiz olarak sürdürmek zorundayız ama üretim birimlerindeki çalışmamızda da buna uygun bir eksen oluşturabilmeliyiz. Sorun bir parça bu alandaki zayıflıkla da ilgili. Siyasal ajitasyonun genel çerçevede kalması bundan da kaynaklanıyor. Sorunun bir boyutu bu.

Metal Fırtınası'ndan bu yana sorunu çeşitli yönleriyle tartışmamıza rağmen durum halen böyle. Sınıf çalışmamızın mahiyetinden bağımsız olmamak üzere, araçlar, yol ve yöntemlerimizle ilgili de bir tartışma yürütmemiz gerekiyor. Çünkü bu zeminler bahsettiğimiz içerikten bağımsız şekillenmiyor. Sektörel işçi birliklerimiz var, yerel işçi birliklerimiz var. Sınırlı da olsa bültenlerimiz var. Bunların işlevi, misyonu, sınıf çalışmamızda yarattığı sonuçlar ve gelinen yerde ortaya çıkardığı tabloyu tartışmayı gerektiriyor. Çünkü çalışmanın mahiyeti, araçları da dolaysız olarak belirliyor.

Tüm bunlarla birlikte, Ch yoldaşın sıklıkla vurguladığı en temel sorun alanı, sınıf hareketine devrimci önderlik soru-

nu. Bu konuda en temel zaafiyet sınıf hareketine siyasal gelişmeler üzerinden müdahale etme alanında yaşanıyor. İster taktik politika alanında olsun, ister bir eyleme önderlik pratiğinde olsun, isterse olağan gündelik sınıf çalışmasının seyri üzerinden olsun, bu konuda ciddi bir zaafiyetimizin olduğu açık.

Elbette her alanın kendi özgünlükleri vardır. Kastedilen bu değil. Sınıf mücadelesinin her aşamasına, her türlü gelişim sürecine devrimci müdahalenin sorunlarından bahsediyorum. Az önce bir örnek verildi. İşçiler gündelik pratikte emek-sermaye çelişkisi üzerinden hareket halinde. Ekmeği azalıyor, tepki gösteriyor. Bu çelişki döne döne kendini fabrika zeminlerinde üretiyor. Tabii ki biz hareketi oradan yakalayabilmek, bazı şeyleri oradan tutabilmek zorundayız. Fakat bu bir hareket ve hareketin gelişim süreci içerisinde bir dizi sorun, bir dizi gündem ve olayla karşı karşıya kalıyoruz. Bunları sınıflar mücadelesi düzleminde ele alıp parti olarak açıklıklar getirmek, daha genel planda müdahalenin araç, yol ve yöntemlerini tekdüze olmaktan çıkarmak gerekiyor. Evet bizim platformlarımız var ama onlar o anki mücadelenin ihtiyaçlarını karşılayamayabiliyor. Başka yol ve yöntemler geliştirebilmek, siyasal önderlik misyonunu yerine getirebilmek gerekiyor. Temel eksikliklerimizden biri budur.

Çalışmamız gündelik fabrika çalışmasında ya da olağan ajitasyon-propaganda faaliyetinde tek yanlılık arzediyorsa, parti olarak siyasal müdahalemizin kendisinde kusur aramak zorundayız. Taktikler geliştirmek, önünü açmak, politikalar ortaya koymak, yön vermek gerekiyor. Bu misyonla hareket edebilmek ilk halka. Bunu oturabilirsek, parti çalışması da Trakya'dan Güney'e kadar bir hatta oturur. Gerisi, kendi özgünlükleri üzerinden bir inisiyatif alanıdır.

Politik açıklık olmadan pratikte doğru devrimci inisiyatif olamıyor. Kadrolar, olayların seyri konusunda, sınıf hareketinin o günkü gelişimi konusunda bir açıklığa sahip değilse, zaten doğru dürüst ini-

siyatif de gösteremez. O zaman çalışma tekdüzeleşir. Her yer aynı şeyi yapmaya çalışır. İşte falanca yerde işçi birliği kurulduysa biz de burada kuralım olur. Bu mekanik bir yönelime döner. Ya da orada sektörel birlik bir şey yaptıysa ben de yapayım tekdüzeliği oturur. Eğer sınıf mücadelesinin genel tablosu hakkında bir açıklığa sahipsek, ihtiyaca en uygun araçları ortaya çıkarabiliriz.

Biz her yerelde araçları aynılaştırmak zorunda değiliz. Yaşanan zorlanma bir takım araç ve yöntemlere gereğinden fazla misyon biçmeye yol açıyor. Kurultay yapalım diyoruz, her yerde yapalım oluyor. Bu her yerde yol alacağımız bir çalışma değil. A bölgesinde aldırır da, B'de bu böyle olmaz.

Cr: Değişik alanlardan gelen yoldaşlardan da yansıyanlar üzerinden, öncelikle tartışılması gerektiğini düşündüğüm bir başka noktaya işaret etmek istiyorum.

Sunumda ortaya konulduğu gibi, parti çalışmamız sınıf zeminine oturmuştur. Geçmişten bugüne baktığımızda, önemli bir mesafe kat edilmiştir. Ama bizim uzun bir dönemdir temel tartışma noktalarımızdan biri, bu zeminde derinleşen bir çalışmadır. Genelde parti çalışması açısından bakıldığında, en büyük zorlanmayı burada yaşıyoruz. Bunun, kendi zayıflık ve yetersizliklerimizin ötesinde, kuşkusuz dönemin koşullarıyla da doğrudan bağlantısı var. Ama yine de şu noktayı bir kez daha vurgulamalıyız. Çalışma sınıf zeminine oturdu fakat fabrika zeminine oturmakta hala belirgin bir zorlanma sözkonusu. Bazı alanlar nispeten daha başarılı belki. Ama onlar da hedeflenen çerçevede bir çalışmayı örmekte zorlanıyorlar. Bu hala da önemli bir sorun alanı.

Bir önceki kongrede tanımladığımız çerçevede fabrika zeminine oturan çalışmayı örgütlemeye mesafe almak, sınırlarımızı ve sorunlarımızı aşmayı kolaylaştıracaktır. Belli fabrika hedefleri saptıyoruz. Çalışma bu zemin üzerinden kendini var edebilmeli, bu hedef fabrikalara yönelik sistemli bir gündelik çalışma örgütlenmelidir. Bundaki zorlanma-

lar bizi rutine döndürüyor; yürütülen çalışma bir takım sektörel bülten ya da bildirilerle müdahaleye daralabiliyor. Sonuçta fabrika zemine oturmadığımız sürece işaret ettiğimiz sorun alanlarını aşamıyoruz.

Alanlardaki yoldaşların söyleyecekleri üzerinden tartışılabilirse eğer daha verimli olacaktır. Saptadığımız hedeflere dönük derinleşen bir çalışmada neden başarılı olamıyoruz? Bir yanı kuşkusuz nesnellik. Ama bizimle de bağlantılı ciddi yönleri var. Asıl bunları tartışabilmeli, bunların üzerine gidebilmeliyiz.

Nb: Cr yoldaşın vurgusundan sonra eksik bıraktığım bir noktayı eklemek istiyorum. Bence biz geçmişte bugünkü tabloya nazaran fabrika politikaları belirlemede daha başarılı idik. Bunun en dolaysız göstergesi fabrika bildirileri, fabrika bültenleri idi ve bugüne nazaran daha etkin kullanılabiliyordu. Bu konuda bir gerileme olduğunu ifade edebiliriz. Fabrikanın iç sorunları, fabrikayı tanıma sorunu, vb...

Ch yoldaş dün sınıf hareketinin geneli üzerinden bunu tanımladı, sınıfı tanımlıyız dedi. Eğilimleri, kültürel yapısı, siyasal tercihleri vb... Yer yer böyle anketler yapıyor sendikalar. BMİS yakın zamanda yaptı. Bu anketlerden ne kadar veri alırız, bu ayrı bir sorun ama bir fabrikayı tanımak buna nazaran daha imkanı. Bu yapılmıyor değil ama fabrika çalışmasında yaşanan zorlanmalar bunu ne denli işlevsel olarak yapıp yapmadığımız tartışmasını gündeme getiriyor. Bu kuşkusuz her yerele göre farklılaşabilir. Ama daha çok girip içerden tanıyoruz fabrikayı ve sorunlarını. Daha çok pratikten öğrenen bir tarzımız var. Bu aslında bir fabrikaya dönük önden yoğunlaşmayla ilgili bir sorun. Bu tartışılabilir diye düşünüyorum. Biz hedef seçerken neye göre seçiyoruz, niye alanda o fabrika önümüze geliyor. Bu konuda düne nazaran eksikliklerimiz olduğunu düşünüyorum.

Ne: Sınıf çalışmamızın daha çok sendikal zemin üzerinden, dar ekonomik-sosyal sorunlar temelli yürüyor olması üzerinden bir tespit yapılıyor. Buna

Sınıf müdahalenin sorunları

(TARTIŞMALAR...)

TKİP VI. Kongresi tutanakları...

Sınıf çalışması ve politik müdahalenin sorunları

(Sunum üzerine tartışmalar...)

Nb: Komisyon metninden ve sunumdan hareketle şunu söyleyebilirim. Ortada sınıf çalışmamızın mahiyeti sorunu var. Yeni tartıştığımız bir başlık değil elbette. Sınıf çalışmamızı bütünlüklü olarak kurmakta zorlanıyoruz. Dolayısıyla tek yanlı geliyor. Ekonomik-sosyal sorunlara dayalı içerik pratikte öne çıkıyor, politik sorunların işlenmesi zayıf kalıyor.

Bunun nedenlerine açıklık getirmek

sıklıkla vurguladığı en temel sorun alanı, sınıf hareketine devrimci önderlik sorunu. Bu konuda en temel zayıf sınıf hareketine siyasal gelişmeler üzerinden müdahale etme alanında yaşanıyor. İster taktik politika alanında olsun, ister bir eylem önderlik pratiğinde olsun, isterse olağan gündelik sınıf çalışmasının seyri üzerinden olsun, bu konuda ciddi bir zayıflığımız olduğu açık.

Elbette her alanın kendi özgünlükleri vardır. Kast edilen bu değil. Sınıf mücadelesinin her aşamasına, her türlü gelişim sürecine devrimci müdahalenin sorunlarından bahsediyorum. Az önce bir örnek verildi. İşçiler gündelik pratikte emek-sermaye ilişkisi üzerinden hareket halinde. Ekmeği azalıyor, tepki gösteriyor. Bu ilişkiyi dönüp dönüp kendini fabrika zeminlerinde üretiyor. Tabii ki biz hareketi oradan yakalayabilmek, bazı şeyleri oradan tutabilmek zorundayız. Fakat bu bir hareket ve hareketin gelişim süreci içerisinde bir dizi sorun, bir dizi gündem ve olayla karşı karşıya kalıyoruz.

ben de katılıyorum. Böyle bir sıkışma alanımız var. Ancak bunun nedenlerini düşündüğümüzde, çalışmayı kurgularken, kendi niteliğimizle ilgili olmakla birlikte şöyle bir alanı da var. Sınıf mücadelesinin toplam atmosferine baktığımız zaman, sınıf kendi içerisinde güçlü bir ekonomik-sosyal sorunlar eksenli mücadele veremiyor. Çünkü sendikalar bu konudaki görevini yapmıyor. Bunu yer yer biz üstlenmek zorunda kalıyoruz. Bu sadece kolayımıza geldiği için böyle değil. Bunu yapmadan diğer alanı yapamamaktan da kaynaklanıyor. Biz alanımızda direnişlerle, grevlerle ister istemez dayanışma, yardımlaşma etkinlikleri örgütlüyoruz. Bu sendikal zemin aslında. Bunu sendikaların yapması lazım ama biz yapmak zorunda kalıyoruz. Çünkü bunu örgütleyecek başka bir kuvvet yok. Sınıfın bizim dışımızda yol gösterecek bir öncüsü yok. Bu biraz zorunluluk olarak da karşımıza çıkıyor.

Mk: Sorun biraz politik alanın sorunu ve bu sorun V. Kongre'de de çok yoğun tartışılmış durumda. Bu noktada biraz tutarlılık ve ısrara sorunumuz da var. Mesele tek başına nesnel durum üzerinden açıklanamaz. Evet sınıfın geriliği bir et-

ken. Ama bizden kaynaklanan da birçok yanı var. Bunları daha iyi tartışabilmemiz gerekiyor. Tartışmanın bir boyutu devrimci örgüt sorununu da kapsıyor doğal olarak. Bizim sınıf çalışması yürüten yereller olarak toplam deneyim ve birikime tam hâkim olamama sorunumuz da var.

Alanlarımıza dair hep bir yoğunlaşma tartışması yapıyoruz. Yoğunlaşmak bir yanıyla da birikim işi. Bunda mesafe alınmadan herhangi bir örgütsel birim yoğunlaşalım diyerek sorunları çözemiyor. Doğal olarak örgütlü zeminlerimizin bu sorunu daha yaratıcı ve verimli tartışabilmesi gerekiyor. Yaşadığımız sorunlar temelde pratikte çözülecek. Pratikte daha fazla adım atıldıkça sorun alanlarının da çözüm yolu açılacak.

Alanı tanımak, yüklediğimiz alanların profilini çıkarmak ve hedefli bir çalışmada ısrar etmek önemli. Seslenişin ötesine geçebilmek daha özel ilgi ve emekle olabilecek bir şey. Bir insanı örgütlemek, bir fabrikayı örgütlemek, hem o alanın sorun alanlarına hâkim olmak hem oradaki gerçeği, öne çıkaracağımız şeyi bilmekle ilgili. Biraz daha somuta indigimizde daha verimli tartışabileceğimizi düşünüyorum.

TKİP VI. Kongresi tutanakları...

Sınıf çalışması ve politik müdahalenin sorunları

(Sunum üzerine tartışmalar...)

Nb: Komisyon metninden ve sunumdan hareketle şunu söyleyebilirim. Ortada sınıf çalışmamızın mahiyeti sorunu var. Yeni tartıştığımız bir başlık değil elbette. Sınıf çalışmamızı bütünlüklü olarak kurmakta zorlanıyoruz. Dolayısıyla tek yanlı geliyor. Ekonomik-sosyal sorunlara dayalı içerik pratikte öne çıkıyor, politik sorunların işlenmesi zayıf kalıyor.

Bunun nedenlerine açıklık getirmek gerekiyor. Neden adım atmakta zorlanıyoruz ya da attığımız adımlar sınırlı kalıyor? Bu durum gündelik sınıf çalışmamızın, gündelik fabrika çalışmamızın alanını da kesiyor. Evet, siyasal ajitasyonu sınıfın geneline dönük kesintisiz olarak sürdürmek zorundayız ama üretim birimlerindeki çalışmamızda da buna uygun bir eksen oluşturabiliyoruz. Sorun bir parça bu alandaki zayıflıkla da ilgili. Siyasal ajitasyonun genel çerçevede kalması bundan da kaynaklanıyor. Sorunun bir boyutu bu.

sıklıkla vurguladığı en temel sorun alanı, sınıf hareketine devrimci önderlik sorunu. Bu konuda en temel zayıf sınıf hareketine siyasal gelişmeler üzerinden müdahale etme alanında yaşanıyor. İster taktik politika alanında olsun, ister bir eylem önderlik pratiğinde olsun, isterse olağan gündelik sınıf çalışmasının seyri üzerinden olsun, bu konuda ciddi bir zayıflığımız olduğu açık.

Elbette her alanın kendi özgünlükleri vardır. Kast edilen bu değil. Sınıf mücadelesinin her aşamasına, her türlü gelişim sürecine devrimci müdahalenin sorunlarından bahsediyorum. Az önce bir örnek verildi. İşçiler gündelik pratikte emek-sermaye ilişkisi üzerinden hareket halinde. Ekmeği azalıyor, tepki gösteriyor. Bu ilişkiyi dönüp dönüp kendini fabrika zeminlerinde üretiyor. Tabii ki biz hareketi oradan yakalayabilmek, bazı şeyleri oradan tutabilmek zorundayız. Fakat bu bir hareket ve hareketin gelişim süreci içerisinde bir dizi sorun, bir dizi gündem ve olayla karşı karşıya kalıyoruz.

Ms: Kendi alanımız üzerinden baktığımızda, sınıf çalışmasında ve diğer çalışma alanlarımızda derinleşme konusunda yaşadığımız en büyük sıkıntılardan biri deneyimsizlik. Bu da doğrudan örgütsel tablomuzla alakalı bir durum. Belli planlamalar yapmaya çalışıyoruz, ekipler oluşturuyoruz. Aslında araştırmalar yapıyoruz, alanı tanıyoruz, hedef belirliyoruz ve alana yöneliyoruz. Ama bu çalışmayı yürüttüğümüz güçlerin çoğu ya çok genç ve mücadelede yeni yoldaşlar ya da sınıf çalışması açısından deneyimsiz yoldaşlar. Bunu kendim için de söylüyorum. Çalışmayı bu güçlerle yürütmeye çalışıyoruz. Çalışmada deneyimsizlik bizi çok fazla zorluyor. Birtakım şeyleri tabii ki de tartışıyoruz, planlama yapıyoruz. Fabrikada çalışan yoldaşlar yaptığımız planlama çerçevesinde dönüp bir şeyler yapmaya çalışıyorlar. Ama bu daha çok el yordamıyla oluyor. Sınıf çalışmasında deneyim kazanmak zamanla sağlanabilecek bir şey ama bu noktada deneyim aktarımı çok önemli. Güçleri hazırlayabilmek çok önemli. Özel bir ilgi gösterilmesi gerektiğini düşünüyorum. Yeteri kadar yapamıyoruz, çalışıyoruz ama çok başarılmıyor.

Dün tartışılan, sınıf çalışmamızın birikimi ve sınıf hareketinin son yirmi yıllık tablosu üzerinden yapılacak planlama oldukça işlevsel olabilir. Bir takım eğitim broşürleri hazırlamak, kendi gücümüzü eğitmek açısından yararlı olacaktır. Yoldaşlarımız bir fabrikaya giriyor ve fabrikasında nasıl bir çalışma yürütmesi gerektiğini konuşmuş olsak da, ne yapacağını bilemeyebiliyor. Birçok yoldaşımızın çalışma noktasında bir sıkıntısı yok. Çok ağır sömürü koşullarında şikâyet etmeden 10-12 saat çalışan yoldaşlarımız var. Ancak ortaya koyduğumuz hedefleri hayata geçirmede çok büyük zorlanmalar yaşanıyor. Bu noktada, birincisi deneyim aktarımlarının güçlü yapılabilmesi, ikincisi eğitim broşürlerinin hayata geçirilmesinin önemli olduğunu düşünüyorum.

Cn: Az önce yoldaşların açtığı tartışmayla bağlantılı devam etmek gerektiğini düşünüyorum. Aslında partimizin daha ilk oluşum sürecinde, köklerini oluşturduğu dönemde sınıf çalışmasını ele alışı dosdoğru politik bir içeriğe sahiptir. Konumuzla bağlantılı iki temel metnimiz var başlangıç aşamasında. Birincisi "**Parti: Proletaryanın Devrimci Öncüsü**"; ikincisi, yapılan iç tartışmalar sonucu kaleme alınmış olan "**Komünist Bir Siyasal Sınıf Örgütü İçin**" başlıklı metindir. Bu metinler incelendiğinde görülecektir ki, parti kendisini dosdoğru siyasal bir sınıf çalışması zemininde var etmeye, orada inşa etmeye çalışıyor.

"Bugüne kadar söz konusu metinlerde tanımlanan çerçevede dört dörtlük bir çalışma yürütülmüş müdür? Oradan ne kadar mesafe alınmıştır? Belli mevziler tutulmuş mudur?" şeklinde sorular sorulabilir. Bunlara belki olumsuz cevaplar da verilebilir. Ancak Kuruluş Kongresi'ni önceleyen süreçte, yanlış hatırlamıyorsa 1997'de, hareketimiz kendi kimliğini tanımlarken, parti düzeyi kazandığını iddia ederken, ortaya koyduğu birtakım ölçütler, tam da o çalışma sayesinde elde edilmiş ölçütlerdir. EKİM o çalışmada kendi kadrolarını, kendi kimliğini oluşturdu, bir sınıf partisi düzeyine ulaştı.

Burada sanayi havzalarında belirli

fabrikalara yönelik yoğunlaşmış bir siyasal sınıf çalışmasından, çok yönlü siyasal sınıf çalışmasından ne anlıyoruz diye sormamız lazım. Bu çalışma partiyi var edecek, hazırlık dediğimiz pratiği gerçekleştirecek olan zemin aslında. Peki bu çalışma bugün gene neden önemli? Bu aslında 2009-2012'de yapılmış tartışmaların içinde geçen bir soruydu. Dünden beri harekete, hareketin tablosuna dair, sınıf kitlelerinin durumuna dair tartışmalar yapıyoruz. Bir tablo var karşımızda ve biz buna boğucu bir atmosfer diyoruz. Bir taraftan da devrimci örgüt sorununu tartışacağız. Orada da göreceğiz, bu iki alanın ilişkisini.

Göründüğü kadarıyla saflarımızda çok farklı bir bakış yok aslında bu konuda. Bu ciddi bir hazırlık süreci olarak örgütlenmek durumunda. Çok büyük iddialarla sınıfa müdahale edebilecek bir örgütsel kapasitemiz yok bugün için. Metal süreci böyledir örneğin. Ama biz böyle bir çalışmayla yeni Greif'lar yaratabiliriz. Bunun nesnel zemini olduğunu da iddia ediyoruz. Bu konuda çok farklı düşünce de yok. O yüzden bu dönemin çalışmasında çubuk bükülmesi gereken, belirlenmiş birimlere yönelik çalışmadır. Mümkün olduğunca içerden kanallar bulmaya çalışan kuşatıcı fabrika çalışmasının bugünün en temel ihtiyacı olduğunu düşünüyorum.

Sa: Belli zorlanma alanlarından bahsediyoruz. Bunlardan biri de partiyi sınıf içinde var edebilmek. Bunun bazen çalışmamızda daha arka plana düştüğünü görüyorum. Bir fabrikaya ya da bir direnişe müdahale olsun, ilk yaptığımız şey işçilerin yaşadıkları sorun alanlarına çözüm üretmeye çalışmak oluyor. Bunun bir mantığı var. Mesela bir fabrikada ücret sorunu yaşanıyorsa ücretlerini alması için mücadele kanalına akıtmaya çalışıyoruz, ama bunu yaparken partimizi var etmeyi geri plana atabiliyoruz. Ücret vb. sorunları bir aşamaya getiriyoruz ve çoğu zaman o aşamadan sonra geriye fazla bir şey kalmıyor. Oradaki öncülleri kazanmaya yeterince yoğunlaşmıyoruz.

Diğer bir zorlanma alanı, ekonomik mücadele ile siyasal mücadele ilişkisi meselesi. Bu sorunları bütünlüklü işlemede zorlanmalarımız var diye ifade ediliyor. Bunun temel sebeplerinden biri, işçilerin mevcut bilinç düzeyleri. Bizim görevimiz işçilerin bilincini devrimci sınıf bilinci düzeyine çıkarabilmek. Ama siyasal açıdan gerilirse, bu bizi fabrikadaki sorunlara yoğunlaşmaya itiyor. Daha politik işçilere ise siyasal sorunlar üzerinden gidiyoruz, fabrikadaki özgün sorunlar daha geri plana itilebiliyor. Bu birebir işçilerle yaptığımız tartışmalarda da çıkıyor. Onlar sorun olarak ne görüyorsa daha çok o ön plana çıkıyor. Bu yönlü bir tartışma yürütebili-

riz.

Kimi yoldaşlar ifade etti, ben de katılıyorum. Partinin birikimi ile kadroların birikimi arasında bir açığı var. Bu açığın kapatılması gerekiyor. Eğitim alanı bir yönü ve daha merkezi müdahaleler düşünebiliriz. 30. Yıl Konferansından sonra oluşturulan sektör birimleri var. Bu tür merkezi müdahaleler bence anlamlı.

Nm: Sınıf çalışması alanındaki birikime hâkim olamamak meselesi üzerinde duruldu. Ben ideolojik-teorik planda birikime en fazla sahip olduğumuz alanın sınıf çalışmamız olduğunu düşünüyorum. Buradaki asıl sorun pratikte bunu nasıl hayata geçireceğimize. Birtakım deneyimlerden yeterince faydalanamamak, değişen koşullara göre yeni yöntem ve yollar bulamamak gibi bir sorunumuz var. Yoksa bugün en genç yoldaşlarımızı fabrikalara gönderiyoruz. Hedef, orada parti saflarına insan kazanmak. Bunun araçları, yolu, yöntemi ne?

Özellikle 30. Yıl Konferansı'ndan sonra buna fazlasıyla yoğunlaştık ve daha derinlikli bir tartışma yürüttük. Pratikte zorlanmalarımız oldu. Bu zorlanmalar, toplamında birtakım deneyimlerimizi süzüp çıkartmamak, yoldaşların genç olması, bizim dışardan müdahalemizin sınırları, düne göre bugün işçilerin siyasal tartışmalara açık olmaması, buradan doğru bir taraflaşma yaratamamak gibi sorunlarımız var. Üç beş yıl öncesinde biz, bir fabrikada bir yoldaşımız varsa, ekonomik sorunlar eksensiz bile olsa 10-15 kişiyi etkileyebiliyorduk. Bugün harekete geçirmede daha çok zorlanıyoruz. Nesnel koşulların çok belirleyici bir yanı var. Bence meseleyi partinin teorik birikimine hâkim olamamaktan çıkartmalıyız. Pratikteki zorlanmalarımızı tartışarak, oradan doğru yürüyerek yol alabileceğimize kanaatindeyim.

Son birkaç yıldır çalışma tarzımızda bir değişiklik yaşadık. Önceleri daha yaygın propaganda araçları kullanıyorduk. Kendi içinde hedefleri olsa da fabrika merkezli hedefler değildi. O dönemin atmosferi de buna elverişliydi. Ve biz çevremizde epey işçi topluyorduk. Şimdi çalışma tarzını değiştirdik. Nasıl yol yürüyeceğimizi pratikte yaşayarak öğrendik. Yoldaşlarımız da buna göre şekillenmeye başladı. Şimdi yeni yeni rayına oturuyor. En azından İstanbul için bunu söyleyebilirim. Artık daha derinleşen tarzda yürüyecek bir çalışmanın ilk olanaklarını elde ettiğimiz kanaatindeyim. Güçlerimiz sınırlı, bu bir dezavantaj. Ama düne göre yere daha sağlam basacak birtakım güçlere sahibiz. Buradan doğru çalışmayı derinleştirdiğimiz durumda daha sonuç alıcı bir pratiği hayata geçirebiliriz.

Fabrikalarda birtakım özgün araçları kullanmak çok işlevsel oluyor. Bir fabrikada iç bülten çıkardık, işçilerden yazı aldık. Onların en zayıf yanı neyse, hangi konuda eğitilmesi gerekiyorsa, o alana eğildik. Toplumsal sorunlarla bağ kuran kısa özlü yazılar yazdık. Elden gizli dağıtımını organize ettik. İlk başta bizimle teması olan işçilere bunu yaptırarak, sonra çevremizdeki birtakım işçilere yaptırmaya başladık. İlegal çalışma tarzını kazandırmak açısından da faydalı oldu. Bunları yaygınlaştırmamız gerekiyor. Sendikal zeminde hareket eden işçiler bile olsa onlar içinde de yaygınlaştırmalıyız. Sınırlı yaptık ama faydalarını gördük. Bunlar yeni şeyler de değil aslında. Dönüp tarihimize bakıp, geçmişin birikimleriyle birleşen bir çalışma tarzını hayata geçirebilirsek, buradan yol yürüebiliriz.

Bazen dengeleri kurmada zorlanıyoruz. My yoldaş sunumunda, birtakım adımları yanlış attığımızda, dönüp tartışıyoruz dedi. Bazı araçlar yeni olduğu ol-

çüde yanlışlar yapmamız doğal. Önemli olan bu yanlışları saptayıp sonuçlar çıkartabilmek. Toplam sınıf çalışmasında mesafe almak bu tarzın oturtulmasıyla, yetersizlik ve zayıflıkların erken müdahalelere konu edilmesiyle mümkün olacaktır.

Nb: Bir ek yapmak istiyorum. Parti olarak dönemi ve sınıf hareketini tahlil ediyoruz. Koşullar ve kendi gerçekliğimiz hakkında açık bir fikrimiz var. Güçlerimizin, etki alanımızın sınırları belli. Bu durumda ne yapılabilir? Yakın geçmiş deneyiminin iki önemli örneği var önümüzde. Biri fabrika çalışmasında derinleşmenin örneği olan Greif, diğeri sektöre yönelik etkili bir müdahale ve inisiyatif örneği olan Metal Fırtnası deneyimi. Bence gündelik çalışmada derinleşme ve yoğunlaşma, alanı daraltmayı gerektiriyor. Yanı sıra sınıfın hedeflediğimiz kesimlerine sistemli politik ajitasyon sürdürülebilir. Ama aslolan yoğunlaşmak ve derinleşmektir. Bursa'da örneğin Reno'ya odaklanmaktır. Biz sınıfa politik platformlarımızla sesleniyoruz, her sorunu işliyoruz. Öte yandan pratikte yayılacak güç ve imkanlara sahip olduğumuzu çok düşünmüyorum. Dağılmamak önemli, çünkü dağılma hedef birimlerde sonuç almayı zora sokuyor. Herkes bunu bir şekilde dillendiriyor.

Tekrar ediyorum. Bence iki önemli alan var. Birincisi politik merkezlerin misyonunu oynaması. İkincisi, pratikte hedef birimlere derinleşen ve yoğunlaşan bir tarz. Bu her alan için geçerli midir, bu ayrı bir tartışmanın konusudur. Kimi yerlerde derinleşmeyi, kimi yerlerde yayılmayı hedefleyebilirsiniz. Toplam parti gerçekliğimiz üzerinden, kongreden sonraki süreçte bu ikisini esas almak gerektiğini düşünüyorum. Çalışma alanlarında derinleşmek ve politikada daha etkin di-

namik merkezler oluşturmak. Bu, mesele alacağımız bir sürecin önünü açacaktır.

İa: Yoldaşın önerisi pratik bir ihtiyaç. Metal Fırtınası'nın ardından, yarattığımız etki üzerinden daha fazla fabrikaya ve işçilere ulaşabildik. Ama bunu sürdürülebilmek, etkisini başka alanlara yayabilmek gibi bir sorun alanımız var. Söylediğimiz sözün, taleplerin, şiarların, mücadele anlayışının daha geniş sınıf bölüklerine ulaşabilmesi gerekiyor. Ama bu tek başına yeterli değil, bunu da görüyoruz. Genel bir etki yaratmanın, hareketlenme süreçlerinde onun taleplerini belirlemenin, harekete çekmeye çalışmanın bir yere kadar bir anlamı var. Biz bunu fabrika zemininde somutlayamadığımızda, etki genel kalmaya devam ediyor. TİS süreci geliyor sözünüzü söylüyorsunuz, buradan doğru hareketli süreçler yaratmaya çalışıyorsunuz. Ama TİS imzalanıyor, geriye dönük baktığımızda fazlaca bir şey kalmıyor. Yarattığımız etkiyi somut fabrika mevzileriyle bütünleyemediğimizde, pratik önderlik açısından güçlü adımlar atamıyoruz. Dolayısıyla bu bir ihtiyaç ama bunu yapmanın da zorlukları var. Sınıf hareketinin nesnel durumu somut fabrika mevzilerinde çalışma konusunda zorlanmalara yol açıyor. Ama buna rağmen ısrar göstermek durumundayız. Bunu yapamadığımızda, genelliği içinde bir propaganda ya da bir takım hareketli süreçlerin yarattığı gündemlere müdahalenin sınırlarını aşamayız. Kimi zamanda genellikten sıyrılırken fabrikanın iç gündemlerine hapsolmek gibi bir sorun da ortaya çıkartabiliyor. Yapılması gereken, ikisinin organik bütünlüğünü kurabilmektir.

Ne: Politika yapmaktan ve sınıfın genel süreçlerine müdahale etmekten söz ediyoruz. Referandum gündemi gelir, onun üzerinden sözünüzü söylersiniz. O genellik içinde yapılması gereken, onun mücadele edebileceği kanalları yarat-

maya çalışmaktır. Bu kendi içerisinde bir genellik taşısa da, sınıfı harekete geçirebileceğiniz bir alan açabilmektir önemli olan. Siyasal olarak müdahale edeceksek, sınıf çalışmamızın siyasal niteliğini güçlendireceksek, bu kaçınılmazdır. Tabii bu politikayı fabrikalara nasıl taşıyacağız tartışmasından bağımsız düşünmüyorum bunu. Fabrikada derinleşme vurgularının, siyasal muhteva sorununu biraz gölgelediğini düşünüyorum.

My: Ne yoldaşın bıraktığı yerden devam etmek istiyorum. Bugün yoğunlaşma sorunumuz eski düzeyde var mı? Partinin belli hedefleri var. Ben dışardan baktığımda, bazı alanların nerelere yoğunlaştığını söyleyebilecek durumdayım. Yol alıp alamamak başka bir sorun. Ama yönelim açısından eski düzeyde değil bu sorun.

Çalışmamız büyük oranda fabrikalar merkezli bir biçim kazanmış durumda. Fakat biz buralarda, Cn yoldaş ifade etti, mevzi tutamıyoruz. Mevzi tutamadığımız ölçüde genel boyutuyla değil özel olarak bir istikrar ve yoğunlaşma sorunu pratik olarak kendini yeniden yeniden üretiyor. Bir takım erken mücadelelere girip mevzi kaybedildiğinde, söz konusu fabrika birimine olan yoğunlaşma ya bitiyor ya da zayıflıyor. Ya yeni bir birime yöneliyorsun ya da istikrar adına zayıflamış bir zeminin etrafında dönüp duruyorsun. Komisyon metni diyor ki, yoğunlaşma alanında temel sorun, yönelim ve planlama sorunu olmaktan çıkmış, yoğunlaşmanın niteliği ve içeriği sorunu öncelik kazanmıştır.

Eğer bazı alanlar hala yoğunlaşma sorunu yaşıyorsa, metni buna uygun yeniden düzenlemek, bir bakıma III. Kongre'ye geri dönmek gerekir. Bizim o dönem yoğunlaşma sorunumuz vardı. Kimi yoldaşlar Parti Okullarına gittiler ve bu sorunu tartıştılar. Yoğunlaşma sorununu engelleyen ne varsa bir kenara atalım dendi. Bildiri ise bildiri, afiş ise afiş, genel

faaliyetse genel faaliyet, bunların zayıflaması pahasına, ne yapıp edip hedeflediğimiz fabrikalara yoğunlaşalım dendi. O zaman sorun bir yönelim sorunuydu. II. Kongre'de tespit edilmiş, III. Kongre'de çok belirgin bir tarzda ele alınmıştı. Parti Okullarına birçok kadro gelip biz yoğunlaşamıyoruz çünkü diye başlayan uzun gerekçelendirmelerde bulununca, bunu engelleyen neyse bir kenarda bırakalım dendi.

Bundan sonraki sürece bakıyoruz. Bugün çalışmamız tek tek fabrikalara olmasa da belli fabrika bölgelerine yoğunlaşmaktadır. Buralarda özel olarak yönelinen fabrikalar da vardır. Sonuç almak başka bir şeydir. Bir fabrikada iç süreçler yoksa yapabilecekleriniz sınırlıdır. Siz düzenli olarak sorunlar üzerinden kışkırtırsınız ama mesele bundan ibaret değildir. Bence burada asıl yapılması gereken, ilişkide olduğumuz işçileri fabrika dışı alana, daha doğru bir ifadeyle dar ekonomik-sendikal mücadele dışı alana çekmektir. Fabrika dışı alana ise fabrikaya basarak çekersiniz. Karşı karşıya kaldığı artı değer sömürsünden yola çıkararak çekersiniz. Fabrika dışı alan siyasal alandır. Sınıflar ve siyasal iktidar ilişkileri alanıdır. Saldırıların genel alanıdır.

Ben fabrika çalışmalarımızda bu yanın zayıf olduğunu düşünüyorum. Bu yanı zayıf olduğu zaman ne oluyor? Fabrikadaki sendikal süreç başarıya ulaşırsa tutabiliyorsunuz belki, tutabildiyse tabii. Çoğu zaman şöyle oluyor ama, işçiler hazırlıklı değilken ekonomik mücadelelenin içine sokuyoruz. On kişiyi toplayıp komite kuruyoruz. Ama sendika bürokrati geliyor, bunlardan bir şey olmaz diyor ya da bunlar çok güvensiz diyor. İş bir yerde tıkanınca kurduğunuz ilişki de tıkanmış oluyor. Tıkanmış bir fabrikada siz istesenez de istikrarlı bir faaliyet sürdürmüyorsunuz.

Biz yoğunlaşma sorununu sadece

fabrika içi süreçler olarak değil, siyasal faaliyetimizin ısrarla belli fabrika birimlerine taşınması ve buralarda yeniden üretilmesi olarak ele almalıyız. Sistematik bir yoğunlaşma istikrarlı bir siyasal faaliyetle sağlanabilir. Kriz koşullarında güçlü bir hareket çıkarsa, bu durum değişebilir. Ama siyasal olana öncelikli bakabilirseniz, fabrika içi gündemler gibi çok önemli bir alana sıkışıp kalmazsanız, fabrikadaki iç dengelerin düzeyinden bağımsız sistemli bir fabrika çalışmasının önü açıılır. Orda kazanırsınız veya kaybedersiniz, ilerletirsiniz veya ilerletemezsiniz, ama orası her halükarda sizin hedefiniz olarak kalır. III. Kongre öncesi sorun fabrikaya ayak basma sorunuydu, şimdi bu sorun bir ölçüde geride kaldı. Artık önemli olan, ayağınızı nasıl bastığınızdır.

Yoldaşlar otuz fabrikaya farklı bildiri-ler çıkardık diyorlar. Bu bir şey anlatıyor. O kadar bildiri yazmak ancak o fabrikalarla ilişki halinde olmakla mümkündür. Ben bazı vurguların, henüz aşılamayan sorunlara işaret ediyor da olsa artık ikinci planda kaldığını düşünüyorum.

Bütün bu söylediklerimden, sınıf mücadelesinin temeli olan fabrika içi gündemleri ele almalıyım sonucu çıkmaz. Biz işçileri siyasal mücadeleye çekeceğiz. Dün tartıştıklarımız da böyledir. Birtakım süreçlerde gereksiz taraf olmaktan, birtakım süreçlere erkenden müdahil olmaya çalışmaktan, fabrikaya müdahale ediyoruz diye fabrika içi gündemlere sıkışmaktan kendimizi kurtarmaya bakacağız. Tabii ki fabrikadaki gündelik mücadele temeldir. O mücadeleyi yönetebilme en temel sorunlardan biridir. Bizim bugünkü tartışmamız bir çubuk bükmedir. Ama bence Ne yoldaş haklıdır. Yoğunlaşamıyoruz deniliyor, hayır, niteliği sorunlu olduğu için yoğunlaşamama sorunuyla karşı karşıya kalıyoruz

Nb: Tartışmayı bir noktaya bağlamak istiyorum. Biz fabrika çalışması deyince neden sadece iktisadi bir çalışma olarak algılıyoruz? Fabrika çalışması bir bütündür. Ben diyorum ki, fabrika çalışmalarında derinleşmeliyiz. Sen başka bir boyutunu söylüyorsun. Biz 30 fabrikada çalışıyor olabiliriz. Bu çalışmanın derinleşmesi ya da fabrika zeminine oturduğu anlamına mı gelir? Bu başka bir şey. Elbette biz saptadığımız hedef birimlerde iktisadi ve politik çalışma bütünlüğü içerisinde bir süreç örgütleyeceğiz. Ama fabrikalarda derinleşeceğiz dediğimizde, bu ekonomik mücadele olarak algılanıyorsa, önce onu ortadan kaldırmak gerekiyor. Dediğin doğru, biz gittiğimiz fabrikada işçileri siyasal mücadelenin içine çekmek, oradan giderek bir siyasal mevzi oluşturmak gibi bir hedefimiz var. Ancak fabrikalarda derinleşelim dediğimizde bu direk sendikal ve ekonomik mücadele olarak algıla-

niyorsa, önce onu aşmak lazım.

Cn: '90'larda Ekimci işçiler her türlü politik sorunu en politik dille propagan-da ederlerdi. Fabrikada yoğunlaşmak demek, gidip fabrikada sendikal müca-dele, ücret mücadelesi yürütmek demek değil. Bu tartışma her açıldığında soyut alana kayıyor, sanki böyle bir tartışma alanı varmış gibi...

(...)

My: Burada fabrika çalışmasında kas-tedilenin doğru anlaşılması lazım. Bir parti bazen fabrikalarda yoğunlaşmak için pekala iç gündemlere hapsolmekla da karşı karşıya kalabilir. Bu çok büyük tartışmaya konusu olmayabilir. Nihayetinde oraya girmeye çalışıyorsunuzdur, ilk elden yakalayabileceğiniz oradaki ekonomik sorunlardır, oraya basmak için bunu göze alabilirsiniz. Ben diyorum ki, sorun alanımız şimdi bu değil. O yüzden tek yanlı çalışma düzeltilmelidir denili-yor. Cn yoldaş, senin söylediğin yerden, fabrikaya gittiğin zaman ekonomik mü-ca-dele yürütülür değil. Nesnellik derken yaşananı kastediyorum, işin mantığı bu demiyorum. Bizim durumumuz bu diyo-rum.

Cr: Böyle bir tartışma yok. Metin açı-sından da böyle bir tartışma yok. Belki ben tam ifade edemedim. Bizim çalış-mamızda elbette yönelim planında sor-un yok. Ancak biz fabrikanın zeminine hedeflediğimiz çerçevede basabiliyor muyuz? Basamıyorsak neden? Ben bunu tartışmalıydım dedim. Yoksa o çalışmada bilinç, elbette "işçilerle işveren mücade-lesinin dışından taşınır." Bu alanda zayıf-lık olduğu ise yeterince açık.

My: Neden basamıyoruz sorusunun yanıtı burada olamaz mı yoldaş? Bunu taşıyamadığımız, bilinçli birtakım öğele-ri fabrikalarda bulunduramadığımız, istikrarlı bir ilişki kuramadığımız, örgütsel ilişki kuramadığımızdan kaynaklanıyor mu?

Nb: Siyasal sınıf çalışmamamızın ma-hiyeti konusunda herkes hemfikir. Tartı-şılan kusurlar yoğunlaşma ve derinleşme alanına giriyor. Politik olarak, örgütsel olarak, pratik olarak. Yoğunlaşmanın en iyi örneği Greif'tir. Orada her şey var. Biz bunu kuramıyorsak, fabrika çalışmasında bir yoğunlaşma, bir derinleşme sorunu yaşıyoruz demektir. Yoksa sınıfa dönük siyasal müdahalemizin zayıflığı metal ha-reketinden bu yana çok ciddi tartışılıyor. Ancak onun fabrika zeminine oturulma-sı ve doğru saptanmış birimlerde Greif ölçütleri üzerinden hayata geçirilmesi noktasında bir yoğunlaşma ve derinleş-me sorunu var. Bir yoldaş, 30 fabrikaya gidiyoruz ama zorlanıyoruz diyor.

Ms: Bir şey eklemek istiyorum. Bi-zim tek zorlanmamız fabrikada çalışma yürütürken siyasal propaganda yapmak

değil. Biz başından itibaren çalışma yürüttüğümüz fabrikaya sadece ekonomik sorunlar üzerinden gitmiyoruz. Fabrika-daki sorunlar üzerinden işçilerle bağ kur-maya çalışıyoruz ama daha en başından itibaren şunları gözetiyoruz: Kime nasıl gidebiliriz? Duyarlılıklarını anlamaya ça-lışıyoruz. Alevi sorunu, Kürt sorunu, gün-demdeki meseleler, seçimler vb. Bunları işçilerle tartışmaya, bunlar üzerinde bağ kurmaya çalışıyoruz ama bunda başarılı olamayabiliyoruz.

Örneğin ...'da bülten çıkarıldı, bülten-de bütün siyasal gündemler işlendi. Fab-rika içi gündemler de işleniyordu, yolda-şın dediği gibi bunlar arasındaki bağ da kuruluyordu. PYO, hatta MYO verdiğimiz işçiler vardı. Bazı alanlarda politik müda-hale etmede çekiniyor olabiliriz, ama tek sorun bu değil. Biz politik müdahaleyi yaptığımız zaman da başarılı olamaya-biliyoruz. Burada başka sıkıntılar da var. Tek başına nesnellikle açıklayabileceği-miz bir durum da değil. Nesnel tablo or-tada ama bu tabloya rağmen bir şeyler yapabilmemiz gerekiyor. Kuşkusuz nes-nel tablo çok zorluyor. İnsanları evinden çıkaramıyorsunuz. Çalışma koşulları vb. bir dizi nesnel zorluk var. İşte buradan doğru kendimize dönük kısımları tartışa-bilmemiz gerekiyor.

Nm: Biz bir komiteyi önümüze al-dığımızda da içerisindeki potansiyele bakıyoruz. Çalışma yürüttüğümüz bazı fabrikalarda ekonomik-sosyal sorunlar üzerinden yüklenip siyasal müdahaleyi onun üzerinden yapmaya çalışıyoruz. Bir kısmında da doğrudan politik olarak ka-zanmak için davranıyoruz, dışardan ilişki kuruyoruz. Kısacası sendikal alan üze-rinden yoğunlaştığımız bir tablo da yok bölgemizde. Böylece geçmiş senelere göre daha anlamlı dayanaklar yaratmayı

başardık.

Ms: Daha en başından politik yayın verdiğimiz birçok işçi oluyor. Olumsuz bir tepki almıyoruz. Politik yayını verdi-ğimiz için bizden uzaklaşmıyorlar. Ama bağımızı güçlendirmek, bir düzeyde ör-gütlemek, fabrika içerisinde onunla ça-lışma yürütmek konusunda zorlanma yaşıyoruz.

My: Nedir siyasal muhtevadaki za-yıflık? Bu genel olarak kabul gördü. Za-ten burada uzun süredir bu tartışılıyor denildi. Bir parti siyasal süreçlere güçlü müdahale eder. Bu müdahalesini nesnel sınırlar belirler ama kendisi güçlü müda-hale ediyor diye olmaz. Ve doğal olarak nereye basıyorsa faaliyetini oraya götü-rür. Biz fabrikalara basmaya çalışıyoruz. Fabrikadaki işçileri bu güçlü müdahale-siyle etkiler ve örgütler. Oradaki işçiler-le teması doğrudan bunun üzerinden kurmaz, genel olarak çok değişik yollarla kurar. Sosyal olarak kurar. Fabrikaya girer kurar. Araçları ve yöntemleri bunun üze-rinden şekillendirir. Ekonomik mücadele dahil olmak üzere bütün mücadele bi-çimlerini bunun için şekillendirir.

Benim vurgudan anladığım, bizim bu alanda zayıflıklarımız var, bu alanda zayıflıklarımız olduğu için temas kurdu-ğumuz işçileri değiştirmede, bilinç ta-şımada zayıf kalıyoruz. Yoksa tabii ki bir parçasıdır, bir fabrikaya girdiğinizde politik yayın vermek. Ama siyasal alan dediğimiz, siyasal süreçlere katma ve buradan eğitim alanıdır. Bizim ilişkide olduğumuz işçiler düzen partilerinin mi-tinglerine gidiyorlarsa, siyasal müdahale gitmemelerini sağlamaktır. Bizim bir işçi-miz var, cinsiyetçi eğilimlere sahip. Siya-sal alan, neden cinsiyetçi eğilimlere sa-hip olmaması gerektiği noktasında onu eğitmeye çalışmaktır. Bunu yaptığımızda

durumun hemen değişeceğini iddia ede-meyiz. Ben eksik olan yanın bu olduğunu söylüyorum.

Ötekini de çok iyi yaptığımızı söyle-yemeyiz. Ekonomik mücadeleyi çok iyi örgütlüyoruz, fabrikadaki sorunlara çok hakimiz, her sorunu alıyoruz direnişlere döndürüyoruz diyebilecek durumda değiliz. Ama yine de bu alanda daha iyiyiz. Bu alanda bir deneyimiz var. Bazı yoldaşlar deneyimsizlik sorununu dile getirdi ama bizim önemli bir deneyimi-miz var. Birikimin aktırılması sorunu bu esasta. Tabii ki siyasal sınıf örgütünün kendini ifade edeceği alan fabrika çalış-malarıdır. Tabii ki biz buradan kendimizi üretmek, buraya doğru yönlendirmek hedefiyle davranırız.

Ne: Çalışmamızın siyasal muhtevası sorunun bir yanı. Bir yanı da o alanlar üzerinden politika üretebilme sorunu. Yakın dönemde alanımızda yaşanan bir grev var. Sektörü ve ekonomide tuttuğu yer çok önemli değil. Ama çevresindeki fabrikalar açısından önemli bir yeri var. Aynı zamanda bu çalışmayı ve grevi ör-gütleyen iki öncü ilerici genç temsilci var. Fabrikayı örgütlemişler, işyeri komitesini kurmuşlar, komite düzenli işliyor. Kendi örgütlenme çalışmaları üzerinden diğer fabrikaların örgütlenmesine de önyak olmuşlar ve grev süreci yaşıyorlar. Bizim yaptığımız, zaten yaptıklarını onlara an-latmak olmuyor tek başına. Ufuklarını açabiliyorsanız, oradaki toplam fabrika-lara ve alana dönük politik bir hat belir-leyebiliyorsanız, siyasal olarak müdahale edebiliyorsanız daha yakınlaşıyorsunuz. Çünkü işçileri kendi buldukları dar alandan çıkartmış oluyorsunuz. Ben derinleşme ve yoğunlaşmayı böyle anlıyo-rum.

Hindistan'da yüz milyonların grevi

Hindistan'da işçi sınıfı ve emekçilerin genel grevler, gösteriler, direnişlerle dışı vuran öfkesi bir sürekliliğe kavuşmuş görünüyor. Ocak 2019'da 200 milyon işçi ve emekçi greve gitmişti. 8 Ocak 2020'de gerçekleştirilen genel greve katılımın ise 250 milyona ulaştığı belirtildi. Ülkenin dört bir yanında kitleler alanlara çıktılar. İşçi ve emekçi kadınlar militan tutumlarıyla öne çıkarırken, eylemlerde kızıl rengin baskın olması ise mücadelenin politik düzeyine dair fikir verdi.

1.3 milyar nüfusu ile Çin'den sonra dünyanın ikinci kalabalık ülkesi olan Hindistan'da işçi sınıfı dev bir güç oluşturuyor. Aynı anda 250 milyon işçinin genel greve çıkması, tarihte eşine rastlanmayan bir olaydır. Sömürülen sınıfların tarihteki en büyük zaferi olan Büyük Ekim Sosyalist Devrimi gerçekleştiğinde Rusya işçi sınıfının birkaç milyondan oluştuğu dikkate alınır, Hindistan proletaryasının nasıl muazzam bir güce ulaştığı daha iyi anlaşılır.

SAĞCI, IRKÇI, NEO-LİBERAL HÜKÜMETE ÖFKE DORUKTA!

İkinci kez seçimleri kazanmanın da rahatlığıyla hareket eden Narendra Modi hükümeti, işçi sınıfı, tarım emekçileri, kadınlar, gençler ve azınlıkları hedef alan saldırıların dozunu artırıyor. Sergilenen pervasızlık nedeniyle işçi sınıfının önderlik ettiği genel greve katılım yüksek oldu. Saldırının hedefindeki diğer toplumsal kesimler de greve geniş destek verdiler.

Uygulanan neoliberal politikalar yaşanan krizi daha da derinleştiriyor. İşsizlik artıyor, enflasyon yükseliyor, emekçilerin reel ücretleri düşüyor. Yanı sıra özelleştirmeler, iş yasalarının kapitalistler lehine değiştirilmesi, taşeronlaştırmanın yaygınlaştırılması, asgari ücretin yükseltilmesi taleplerinin göz ardı edilmesi vb. sorunları daha da ağırlaştırıyor.

Gelir uçurumunun derinleştirildiği ülkede, hem kolluk kuvvetleri hem de örgütlü çeteleriyle terör estiren sağcı hükümet, tarım işçileri ile kır emekçilerini yıkıma sürükleyen icraatlara devam ediyor. Tarım emekçilerinin intihar olaylarında gerçekleşen dramatik artış, sorunun vahameti hakkında fikir veriyor.

Kast sisteminden kalma cinsiyetçiliğin yaygın olduğu Hindistan'da sağcı hükümetin politikaları emekçi kadınların

durumunu daha da ağırlaştırıyor. İşçi ve emekçi kadınların eylemlerde öne çıkması, çifte baskının derinleşmesine karşı büyüyen öfkenin boyutlarını gösteriyor.

Sınıfsal eksenli saldırılardaki pervasızlığı Hindu ırkçılığıyla örtmeye çalışan gerici rejim, özellikle Müslümanları hedef alan vatandaşlık yasasıyla emekçileri bölmeye çalışıyor. Kapitalist sınıfların çıkarlarını gözeten politikalarla emekçilere saldıran Modi rejimi, şoven milliyetçiliği kışkırtarak, Keşmir'de Pakistan'la gerilimi tırmandırarak, emekçileri parçalama çabasında. Genel greve katılım düzeyi bunun kolay olmadığını gösteriyor.

GENEL GREVE YÜKSEK DÜZEYDE KATILIM!

On merkezi sendikanın ortak platformu tarafından yapılan çağrıyla gerçekleştirilen genel grev bütün sektörlerde üretimi durdurdu. Hem kentlerde hem kırsalda etkili olan genel greve öğrenci gençlik de geniş bir katılım sağladı.

Çelik, kömür, silah üretimi, limanlar, rıhtımlar, petrol, doğalgaz, telekomünikasyon, enerji gibi ekonominin lokomotif sektörlerinde üretim dururken, ulaşım, bankacılık, eğitim gibi alanlarda da hizmetler büyük ölçüde kesintiye uğradı. Ülkenin dört bir yanında sokaklara çıkan işçi sınıfı, emekçiler, kadınlar, gençler taleplerini haykırdılar. Bazı bölgelerde kolluk kuvvetlerinin saldırısına direnen binlerce emekçi gözaltına alındı.

Eylemlerde ekonomik-sosyal talepler

ler yükseltildi, demokratik hakları hedef alan saldırılar protesto edildi ve siyasal talepler dile getirildi.

EKONOMİK, DEMOKRATİK, SİYASAL TALEPLER

Genel grev bir anda gerçekleşmiş bir eylem değil. Bu büyük eylemi önceleyen çok sayıda grev, direniş ve gösterinin yanısıra yüz bin çelik işçisi etkili bir grev gerçekleştirmişti. Yani iki büyük genel grev arası dönemde kitleler yine hareketliydi.

Eylemlere katılımın yaygınlığı taleplere de yansıyor. Farklı toplum kesimlerinin taleplerinin bazı özgünlükleri olsa da, gerici rejime karşı ortak noktaları. Hareketin lokomotif olan işçi sınıfının, asgari ücretin yükseltilmesi, fiyat artışlarının dizginlenmesi, işsizliği frenleyecek politikalar, iş kanununda yapılan saldırgan değişikliklerin geri çekilmesi, özelleştirmelerin durdurulması, sendikalaşmayı engelleme çabalarına son verilmesi, sözleşmeli çalışanların kadroya alınması gibi talepleri öne çıkıyor.

İşçi sınıfının taleplerini destekleyen öğrenciler, demokratik hakların gaspına karşı da talepler yükseltiyorlar. Kır emekçileri, iktidarın tarımı çökerten politikalarını protesto ederken, kadın emekçiler ise hem sınıfsal hem cinsel sömürüye karşı taleplerini dile getiriyorlar. İktidarın ırkçılığı yayma girişimlerine itibar etmeyen emekçiler, sınıfsal talepler etrafında birleşerek gericiyi boşa düşürüyorlar.

Dikkat çekici olan, Müslümanlar başta olmak üzere azınlıkları hedef alan vatandaşlık yasasının da protesto edilmesidir. Sınıfsal temelde birleşme sağlandığında, emekçileri parçalama girişimleri de ters tepiyor.

MÜCADELE DEVAM EDECEK!

Hindistan servet-sefalet uçurumunun en derin olduğu ülkelerin başında geliyor. Oxfam'ın 2019 tarihli raporunun bu ülkeyle ilgili rakamları ibret verici tabloyu gözler önüne seriyor.

Buna göre, 63 Hindistanlı milyarderin toplam serveti Hindistan'ın 2018-19 mali yılı bütçesinden daha yüksektir.

Hindistan'ın en zengin yüzde 1'i, ülke nüfusunun %70'ini oluşturan 953 milyon kişinin sahip olduğu servetin dört katından fazlasına sahiptir.

Bir teknoloji şirketi CEO'sunun bir yıllık kazancına ulaşabilmek için bir kadın işçinin 22.277 yıl çalışması gerekiyor.

Gericici iktidarın sınıflar arasındaki uçurumu daha da derinleştiren politikaları, Hindistan'da sınıf çatışmalarının sertleşmesini kaçınılmaz kılıyor. Küstah burjuvazinin gerici temsilcisi Narendra Modi saldırgan politikalarında ısrarlı görünüyor. İşçi sınıfı ve emekçiler ise, bu pervasızlığa dur deme, haklarını koruyup geliştirme konusunda kararlı görünüyor. Yüz milyonların eyleminin gelişmesi, daha militan ve politik bir nitelik kazanması durumunda, ne küstah kapitalistler ne de onların kuklası Modi rejimi ayakta durabilir.

Almanya: Zengin devlet, yoksul halk!

C. Ozan

Almanya ekonomisi dünyanın en üretken ve en stabil ekonomilerinden biridir. Bu gerçek 2019 bütçesiyle bir kez daha teyit edildi. Geçen hafta yapılan açıklamalara göre, Almanya bütçesi tam 13.5 milyar Euro fazla verdi. Bu fazlalığın, dünya kapitalizminin gittikçe derinleşen bir krizle boğuştuğu bir konjonktürde gerçekleşmesi ayrıca kayda değerdir.

Burjuva politikacılar bu rekor fazlalığı göğüsleri kabarak açıklamaktan geri durmadılar. Öyle ya, onlarca ülkenin derin bütçe açıkları yaşadığı bir dönemde bu fazlalık kendileri için gurur verici olsa gerek!

KAPİTALİZMİN ONULMAZ ÇELİŞKİSİ: SERVET-SEFALET KUTUPLAŞMASI

Sömürü ve yağma üzerine kurulu olan kapitalist sistemde devletin zenginliğinin toplumun zenginliği anlamına gelmediği aşikardır. Çıkarları taban tabana zıt burjuvazi ile emekçi sınıflardan oluşan bir toplumda, birinin zenginliği ancak diğerinin yoksulluğu pahasına olmaktadır. Bu yüzdendir ki, işçi ve emekçiler için bu bütçe fazlası gururun değil, olsa olsa utanç verici bir adaletsizlik, gelir uçurumu, sosyal yıkım ve yoksullaşmanın belgesi olabilir ancak.

Burjuva politikacılar, fazlalığa yol açan sebepler olarak, vergi gelirlerinin beklenenden fazla olması, faizlerin düşüklüğü, yatırımların kısılması gibi faktörleri gösterdiler. Bunlar birer faktör olsa da esas sebeplerin bunlar olmadığı açıktır. Aksine bunlar, burjuva toplumdaki sömürü ve yağmanın üstünü örtmeye yarayan demagojik açıklamalardır.

Gerçek şu ki, Almanya'da biriken bu devasa zenginliğin esas kaynağı, neo-liberal politikalarla kazanımları gündün güne gasp edilen ve ciddi bir sosyal yıkıma maruz bırakılan emekçi sınıflardır.

Bu bütçe işçi ve emekçiler için taşeronlaştırma demektir mesela. En tanınmış şirketler bile taşeron işçi çalıştırmakta, Almanya sayıları milyonlara varan bir taşeron cumhuriyetine dönmüş bulunmaktadır. Taşeronlaştırma ise düşük ücretler ve iş güvencesinden yoksunluk demektir her şeyden önce. Çalışan yoksullar gerçeği var artık bu ülkede. Çalıştığı halde ay başını getiremediği için ek iş yapmak zorunda olanların sayısı hiç de az değil.

Bu zengin ülkede yoksulluk büyüyor. 80 milyonluk ülkede, nüfusun yaklaşık dörtte biri, yani 20 milyon insan yoksul veya yoksulluk sınırında yaşıyor. Yoksullar içinde emekliler, işsizler, yalnız başına yaşayan çocuklu kadınlar ve çocuklar başta geliyor.

Bu zengin ülkede yoksulluk büyüyor. 80 milyonluk ülkede, nüfusun yaklaşık dörtte biri, yani 20 milyon insan yoksul veya yoksulluk sınırında yaşıyor. Yoksullar içinde emekliler, işsizler, yalnız başına yaşayan çocuklu kadınlar ve çocuklar başta geliyor. Çalışmak zorunda olan çok sayıda emekli var. Uzun süre işsiz kalanlara verilen sosyal yardım 400 Euro veya biraz yukarıdır ki, ülke standartlarına göre bu açlık sınırına denk düşmektedir. Her on kişiden biri sosyal yardım almaktadır.

Bedava gıda maddeleri dağıtan, "Tafel" denilen kurumlar var Almanya'da. Çeşitli marketlerin bağışlarından oluşan bu gıda maddeleri sosyal yardım alan insanlara dağıtılıyor. Yaklaşık 1,5 milyon kişinin bu yardımlara muhtaç durumda olduğu söyleniyor. Bir başka deyişle, ülke nüfusunun yaklaşık yüzde 2'si deyim uygunsu "bir ekmeğe muhtaç" halde yaşıyor. Bu, bu denli zengin bir ülke adına sadece akıl dışı değil, utanç vericidir aynı zamanda.

Bütçe fazlasının kaynaklarından biri olarak sayılan vergi gelirlerinin ezi-

ci çoğunluğu da işçi ve emekçilerden toplanan vergilerdir. Daha maaşı eline geçmeden vergisi kesilmektedir ücretli insanların. Almanya, emekçilerin yüksek vergilerle soyulduğu ülkelerin başında gelmektedir. Buna karşılık sermaye sınıfı, kendilerine tanınan vergi muafiyetleri, teşvikler, aflar vb.nin yanı sıra, vergiyi kaçırmakta da ustadır. Tıpkı emekçilerin emeğini çalmakta olduğu gibi...

Eğitim ve sağlık adım adım özelleştiriliyor. Bu alanlara yapılan yatırımlar gittikçe azalıyor ve kalitesi düşüyor. Okullar, ana okulları ve çocuk yuvalarının durumu içler acısı. Her alanda ciddi bir öğretim açığı var. Yenilenmeyen eski okul binaları, araç-gereç yetersizliği vb. de bu ülkenin acı gerçekleri arasında.

Sağlık sisteminde de eğitimde olduğu gibi ciddi bozulmalar var. Hastaların ilaca ödediği pay artıyor. En gerekli bazı testler paralı hale gelmiş bulunuyor. Paranız yoksa bunları yapamıyorsunuz. Sağlık sigortalarının gün geçtikçe daha az şeyi karşıladığını insanlar hastalandıklarında fark ediyorlar. Daha ucuza çalıştıkları için yabancı ülkelerden getirilen doktorlar-

rın sayısı gittikçe artıyor. Bu insanlar dil problemlerinden dolayı hastalarla ciddi iletişim sorunu yaşayabiliyorlar.

ülkeyi bir ahtapot gibi saran geniş demiryolu ağına rağmen çok pahalı olduğu için insanlar trene binemiyorlar. Hızlı tren fiyatları uçak fiyatından bile daha fazla. Otomobil endüstrisi ekonomide önemli bir yer tuttuğu için, tüketimi arttırmak için insanlar otomobil kullanmaya mecbur bırakılıyor adeta. Diğer şeylerin yanı sıra artan otomobil sayısı havayı daha çok kirletiyor. Dolayısıyla, çevreyle ilgili alınacak önlemler konusunda edilen lafların, hiçbir karşılığı olmayan ikiyüzlükten başka bir anlamı yok.

Emeğin verimliliği ve teknolojinin son derece gelişkin olduğu Almanya'da insanlar hala en az 8 saat çalıştırılmaktadır. Psikologlar, yoğun çalışmaktan ve iş stresinden dolayı bunalıp hastalanan insanlarla dolup taşmaktadır. Yanı sıra iş stresinden kurtulmak ve emekli olabilmek için psikolojik rapor almaya çalışan insanların sayısı da az değil. Cezaevleri, işsiz veya ağır iş yaşamına girmekten korkan ve kolay para kazanmak için kriminal

işlere bulaşan gençlerle dolup taşıyor. Artan suç oranları şehirleri ve sokakları daha da güvensiz hale getiriyor.

Bütün bunları polis devleti uygulamaları tamamlıyor. Zira bu yaman çelişkilerin ve dengesizliğin başka türlü sürdürülebilmesi mümkün değil.

Varlık içinde yokluk çekilen bu ülkede, fazla veren bütçeden emekçilerin payına düşen, daha fazla ve daha ağır şartlarda çalışmak, hayat pahalılığı, daha fazla yoksulluk, daha fazla ırkçılık, daha fazla siyasal baskı ve daha fazla aşağılanmaktan başka bir şey değildir.

ÇÖZÜM, SORUNUN KAYNAĞI OLANLARDAN BEKLENEMEZ!

Sosyal sorunların neden çözülemediği açıklanmaya çalışılırken, bazı demagogik argümanlar sıralanır. Bunlar kaynak yetersizliği, geri kalmışlık, rekabet gücünün zayıflığı, hızlı nüfus artışı, göçmen akını vb.'dir.

Bu argümanların hiçbiri Almanya için geçerli değildir. Zira Almanya dünyanın en büyük üçüncü ekonomisidir. Otomotiv, kimya, makine, savunma sanayii vb. alanlarda ya birinci ya da başa yarışıyor. Dünyada ihracat rekoru kırıyor. Her taraftan zenginlik taşan, devasa kaynaklara sahip bu ülkede insanların yoksul olması akıl dışıdır. Bu ülke sosyal sorunları bir çırpıda çözebilecek olanaklara ve alt yapıya sahip olduğu halde bunu yapmıyorlar. İşte bunun açıklaması kapitalizmdir. Amacı sadece "kâr ve daha fazla kâr" olan, insanlığı ve doğayı yıkıma sürüklemekle pahasına bunu sürdüren kapitalist özel mülkiyet düzenidir.

Buna rağmen Alman burjuva medyası göçmenleri yoksullaşmanın sebebi olarak gösterme arsızlığı gösterebiliyor. Bunu medet umduğu ırkçılığı geliştirmenin bir olanağı olarak kullanabiliyor. Oysa ülkeye gelen genç göçmenlerin ucuz iş gücünden sonuna kadar faydalanıp, onları acımasızca sömürenler onlar.

BÜTÇE FAZLASI NEREYE HARCANACAK?

Şimdilerde ülkede bütçe fazlasının nerelere harcanması gerektiği üzerine çeşitli tartışmalar yürütülüyor. Alman burjuvazisinin has temsilcisi CDU utanmadan kapitalistlere vergi indirimi talep edebiliyor. SPD sözüm ona daha "sosyal" bazı talepler ileri sürse de, esasa ilişkin bir şey söylememeye özen gösteriyor. Die Linke, alt ve orta sınıfın vergi yükünün hafifletilmesi, sosyal ödeneklerin artırılması, herkese geçenebileceği bir ödemenin yapılması yönlü talepler dillendirse de, sistemi sorgulayan ve zorlayan talepler ileri sürme tutarlılığı göstermiyor. Böylece sistemin çatlaklarında politika yapmaktan öteye gidemiyor

İleri sürülen bir diğer talep, birleşmeden sonra eski DDR'in "imarî" amacıyla alınan "dayanışma" vergisinin kaldırılması. Alman devleti, hiç de ihtiyacı olmadığı halde, bu vergi sayesinde yıllarca emekçinin cebindeki parayı gasp etmekle kalmadı, aynı zamanda emekçiler arasında sosyalizme karşı önyargıları kaşımak suretiyle anti-komünizm propagandasına güç kazandı. Nihayet "amaç hasıl olmuş" olmalı ki, kaldırmayı gündemine alıyor.

Bütçe fazlası temelde işçi ve emekçilerin çalışma ve yaşam koşullarının daha da ağırlaştırılması sayesinde elde edilmiştir. Dolayısıyla Alman burjuvazisinin emekçilerden gaspettiği bu parayı tekrar onlara geri vermeyeceği kesindir. Alman devleti bu parayı, polis devletini daha fazla tahkim etmek, daha fazla militarizm, ırkçı-faşist örgütleri daha fazla desteklemek ve dünyanın çeşitli bölgelerinde egemenlik alanları kurmak için harcayacaktır.

SINIF MÜCADELESİ ÇÖZÜCÜ HALKADIR!

Sınıflar arasında gittikçe büyüyen uçurum, sonu gelmeyen sosyal yıkım saldırıları ve toplumda artan yoksulluk işçi ve emekçiler cephesinde ciddi bir öfke birikimine yol açıyor. Bu sınıfın her çıkışı güçlü ve köklü sendika bürokrasisi tarafından dumura uğratılsa bile, kendine bir çıkış arama, mücadele isteği ve çabası devam ediyor. Sendika bürokrasisi gün geçtikçe daha çok sorgulanıyor ve yer yer onu aşma çabaları göze çarpıyor.

Alman burjuvazisinin, dünyada ve komşusu Fransa'da sonu gelmeyen kitle hareketleri ve grevlerin korkusunu ensesinde hissettiğinden kuşku duymamak

gerekıyor. Bu aynı olgunun Alman işçi ve emekçileri için bir umut ve cesaret kaynağı olduğunu da unutmamak gerekiyor.

Her yerde olduğu gibi çözücü halka sınıf mücadelesidir. Bunun öznesi olacak güçler ise yerlisi ve göçmeniyle sınıf devrimcileridir. Devasa zenginliğin biriktiği bu topraklarda, işçi sınıfının kölece çalışmayı reddetmek, kazanımlarını korumak, yeni kazanımlar elde etmek ve geleceği kazanmak için sınıf mücadelesini geliştirmekten başka çaresi yoktur. O yüzden önümüze çıkan her fırsatı sınıf mücadelesini geliştirmenin bir manivelası yapmalıyız.

Bütçe tartışmalarını kapitalizmi teşhir etmen olanağına çevirmeli, sürece kendi sınıfsal ve devrimci taleplerimizle dahil olmalıyız. Ücretlerde kesintiye gitmeden iş saatlerinin düşürülmesi, çevreye zarar veren üretim tekniklerinin terkedilmesi, ulaşım, eğitim ve sağlığın ücretsiz olması, herkese iş tüm çalışanlara iş güvencesi, vergilerin düşürülmesi, işten atmaların yasaklanması vb. taleplerle mücadeleyi yükseltmeliyiz.

Alman devleti güçlü ekonomisi ve deneyimli burjuvazisi ile dünya gericiliğinin önemli bir kalesi durumundadır. Fakat tersinden, üç milyonu sanayi proletaryası olmak üzere, 43 milyon çalışanıyla bağrında güçlü mücadele dinamikleri de barındıran bir kale bu. Bu potansiyeli açığa çıkarmaya dönük her çaba, bu güçlü kalede bir gedik açmaya, dolayısıyla dünya gericiliğini zayıflatmaya hizmet edecektir.

101. ölüm yıldönümünde andığımız Rosa Luxemburg'un, "Berlin'de düzen hüküm sürüyor! Sizi budala zaptiyeler! Kum üzerine kurulu sizin 'düzeniniz'. Devrim, daha yarın olmadan, zincir şakırtıları içinde yeniden doğrulacaktır ve sizleri dehşet içinde bırakıp, trampet sesleri arasında şunu bildirecektir: Vardım. Varım, var olacağım!" sözleriyle bize bıraktığı devrimci mirasa bağlılık da bunu gerektiriyor.

Dünya genelinde robotlar ve yapay zeka tartışılırken emperyalist kapitalizm, küresel çapta işsizlik sorununa çözüm üretmiyor. "Endüstri 4.0", "yeni teknoloji devrimi" vb. başlıklarla geleceğe dair boş hayaller yayan ücretli kölelik düzeni, işçi sınıfı ve emekçileri daha fazla sefalet ve geleceksizliğe sürüklüyor.

Servet-sefalet arasındaki uçurumu derinleştiren kapitalizm, dünya çapında "göz kamaştırıcı" teknolojik gelişmeler kaydetse de bunlar, ortaya atılan vaat ve hayallerin aksine, dünya işçi sınıfına ve emekçilere daha fazla sömür, baskı ve ağır yaşam koşulları anlamına geliyor. Üretim araçlarını, fabrikaları, atölyeleri, teknolojiyi mülk edinen kapitalistler

Dünya çapında 500 milyon kişi işsiz

kendi kârları ve zenginlikleri uğruna, dünyadaki tüm zenginliği üreten işçi ve emekçileri kölece yaşam koşullarına mahkum ediyor.

Geçtiğimiz günlerde "yeni büyük kriz" beklediklerini dile getiren IMF Başkanı Kristalina Georgieva, bunda artan işsizliğin payı olacağına dikkat çekmişti. ILO tarafından yayımlanan "Dünyada İstihdam ve Sosyal Görünüm (WESO) 2020 Eğilimleri" raporu da küresel çaptaki işsizliğin geldiği boyutu bir kez daha gözler önüne serdi.

Rapora göre bu yıl dünya genelinde işsiz sayısının 2,5 milyar artması bekleniyor. Küresel çapta 188 milyon kişiyi bulan dar tanımlı işsizlerin yanı sıra; ücretli bir işten yoksun olan 165 milyon kişinin ve işsiz olarak resmî kayıt altına alınmayan 120 milyon kişinin dahil edilmesiyle birlikte geniş tanımlı işsiz sayısı yaklaşık 473 milyonu aşıyor. Dünya Bankası'nın verilerine göre 2019 yılı itibarıyla 3,48 milyar olan dünya işgücü ile bu sayı kıyaslandığında işsizlik oranı yüzde 13,5'i buluyor.

Bu veriler de gösteriyor ki kapitalizm işsizliği ortadan kaldırmıyor, tersine daha fazla işsizliğe yol açıyor. Dolayısıyla, IMF Başkanı Georgieva'nın işsizlik kaynaklı "Büyük kriz" beklentilerinin haklılık payı bulunuyor. Buna karşın, sermaye temsilcisinin, öngördüğü bu krize çözüm üretme şansı bulunmuyor. Zira "teknolojik devrimler" sermaye sınıfının çıkarları ve daha fazla kârları uğruna kullanıldığı müddetçe bu kaçınılmaz kriz döngüsü devam ediyor.

İşsizliğin tek çözümü, bu asalak sermaye sınıfının üretim araçları üzerindeki kapitalist mülkiyetine son vererek ücretli kölelik düzenini tarihin çöplüğüne göndermekten geçiyor.

Kapitalizm yoksulluk ve sefalet üretiyor

D. Meriç

Deutscher Paritätischer Wohlfahrtsverband (DPWV) adlı Alman kurumu, her yıl olduğu gibi Kasım 2019'da da Almanya'daki yoksulluk ile ilgili raporunu yayınlamış bulunmaktadır. (www.der-paritaetische.de/armutsbericht)

Rapor 2018 yılı içerisinde yüzde 0,3 oranında yaşanan bir iyileşmeyi baz alarak gelişmeler hakkında pozitif bir tablo çizmeye çalışmaktadır. Bu yolla asıl olarak 2008 yılında yüzde 14,4 olan ama 2018 yılında yüzde 15,5'lere yükselen yoksulluk oranı manipüle edilmek istenmektedir. Özellikle Alman vatandaşı olmayan göçmenler içerisindeki yüzde 30 ile yüzde 57 arasında seyreden yoksulluk oranlarındaki minimal iyileşmeler gösterilerek, bir başarıdan söz edilmektedir. Tümünü devlet istatistik dairesine dayanan bu rapor doğal olarak birçok soru işaretleri barındırmaktadır. Ama raporun bütünü içerisinde boş bir laf yığınından ibaret olan bu "pozitif gelişme" açıklamalarının tersine, emekçilerin yaşadığı çıplak sefalet bir gerçek olarak ortaya serilmektedir.

Söz konusu rapor, dünyanın dördüncü büyük ekonomisine ve devasa bir sermaye birikimine sahip olan Almanya üzerine olunca, bu veriler bir barbarlık sistemi olan kapitalizmin insana ne kadar yabancılaştığını göstermesi açısından özel bir önem arz ediyor. Geniş istatistiklere dayanan rapora göre, Almanya yoksulluk eyaletlere göre farklılıklar göstermektedir. En iyi durumdaki Bayern eyaletindeki yoksulluk oranı yüzde 11,7 olarak verilirken, Bremen'de bu oran yüzde 22,7 yükselmiş bulunmaktadır. 2008 ile 2018 tarihleri arasındaki on yıllık bir zaman dilimini karşılaştıran bu rapora göre, Almanya genelinde yoksulluk oranı yüzde 1,1 oranında artmış bulunmaktadır. Bu yüzdelik oranın anlamı ise, 11,6 milyon olan yoksullara 1,2 milyon insanın daha eklenmesi demektir.

Farklı eyaletlerde bu oran bu ortalamaların çok daha üzerindedir. Bunun en çarpıcı örneklerinden birisi Nordrhein-Westfalen (NRW) eyaletidir. Nüfus oranı bakımından Almanya'nın en büyüğü olan NRW'deki yoksulluk oranındaki artış, yüzde 14,7'den yüzde 18,1'e yükselmiştir. Bremen, Hessen, Mecklenburg-Vorpommern, Sachsen-Anhalt gibi eyaletlerde her beş kişiden birisi, sadece

NRW'de ise yaklaşık 6 milyon insan yoksulluk içerisinde yaşamaktadırlar.

Rapora göre, Almanya'daki ortalama gelirin yüzde 60 altında gelire sahip olan insanlar yoksulluk sınırı altında yaşamaktadır. Buna göre yalnız yaşayan bir kişi eğer 1035 avro, bir çocukla yalnız yaşayan bir kişi 1533 euro, iki çocuklu bir aile ise 2381 euronun altında bir gelire sahip ise, yoksulluk sınırının altında yaşamaktadır. Yoksulluktan en çok etkilenenlerin başında çocuklar, gençler, yabancılar, işsizler, çocuğu ile yalnız yaşayanlar ve emekliler gelmektedir. Bu kesimlerde yoksulluk oranı yüzde 50'lerin üzerine çıkmış bulunmaktadır. Çarpıcı bir başka örnek ise Almanya'da 8 saat sigortalı bir işte çalışanların yüzde 32'si yoksulluk sınırları altında yaşamaktadır. Aldığı ücret karşılığı yaşamını idame ettiremeyen bu insanlar ya sosyal yardıma muhtaç olmakta ya da ikinci bir işte çalışmak zorunda kalmaktadır. Bugün i Almanya'da ikinci bir işte çalışmak zorunda olan 3,5 milyon emekçi bulunmaktadır. 7 milyondan fazla insan geçici yarım günlük işlerde, asgari ücretin altında bir ücret karşılığı çalışmak zorundadır.

Almanya'da her iki emekliden birisi 900 euronun altında emekli maaşı almaktadır. Yoksulluktan en çok etkilenen bir diğer sosyal katman ise çocuğu ile yalnız yaşayan kadınlardır. Bu insanların büyük çoğunluğu tam gün çalışma olanaklarına sahip değildir. Bunlar düşük bir ücret karşılığında ağırlıklı olarak hizmet sektöründe çalışmak zorunda kalmaktadır. Her geçen gün sayısı artan aş evlerinde bir öğün sıcak yemek için kuyruk-

lar oluşturan ve ücretsiz gıda maddeleri dağıtan hayır kurumlarından ihtiyaçlarını karşılamak zorunda kalan 1,65 milyonu aşmış olan açlık ordusunu bu emekçiler oluşturmaktadır.

Ayrıntılı istatistiklerin kullanıldığı bu kapsamlı rapordan daha birçok örnek kullanılabilir ama bu kadarı bile emekçilerin yaşadığı yoksulluk ve sefaleti anlatmaya yetmektedir. Açlık ve sefalet cephesi hızla büyürken, sermaye cephesinin serveti baş döndürücü bir hızla artmaktadır. Almanya'da sayıları her yıl artan dolar milyarderlerinden 45'nin serveti, nüfusun yüzde 50'sinin gelirinden daha fazladır.

Büyük bir zenginlik birikimine rağmen utanç verici boyutlara ulaşmış olan bu yoksulluk nasıl açıklanabilir? Bu sorunun cevabı sözkonusu yoksulluk raporunda kısmen bulunabilir. Raporda yoksulluğun kaynağı ve acil çözüm önerileri şöyle sıralanmaktadır:

1. Yoksulluk sınırının belirlenmesi için bağımsız bir komisyon kurulması ve asgari geçim için ödenen sosyal yardımın 424 eurodan 582 euroya çıkartılması.
2. Emeklilerin yaşamasına yetecek asgari emeklilik sistemine geçilmesi.
3. Çocuk ve gençleri yoksulluktan koruyacak yasal ve ekonomik adımların derhal atılması.
4. Asgari ücretin acilen 13 euroya çıkarılması.
5. Hartz IV yasaasının değiştirilerek reforme edilmesi.
6. Yaşlılık bakım sigortasının kaldırılması, bakıma muhtaç insanlardan alınan payın en alt düzeye düşürülmesi.
7. Düşük gelirli insanlar için tam teşekküllü ücretsiz sağlık hizmetleri.

Burjuva liberalleri tarafından hazırla-

nan, emekçilerin yaşamında son derece sınırlı iyileştirmeleri kapsayan bu sosyal reform paketinin sorunların gerçek çözümü olamayacağı yeterince açıktır.

SORUNUN KAYNAĞI KAPİTALİZMİN BİTİP TÜKENMEYEN KAR HIRSIDIR!

Alman ekonomisinin 2019'un ilk altı ayında 45 milyar 300 milyon euro bütçe fazlası verdiği açıklandı. Buna rağmen yoksulluğa karşı acil programların uygulanması ve onu yaratan nedenlerle mücadeleden söz edilmiyor. Militarizm ve silahlanmaya ayrılan bütçe ise ikiye katlanmış bulunuyor. Yoksulluğun temel kaynağı olan düşük ücret politikalarına son verilmesi, asgari ücretin artırılması taleplerine, savunma bakanı ve CDU'nun yeni başkanı Annegret Kramp-Karrenbauer'ın cevabı daha fazla silahlanma oldu.

Öte yandan, BBC'nin bir haberine göre, İngiltere merkezli uluslararası yardım kuruluşu Oxfam'ın yayınladığı rapor, dünya genelindeki gelir eşitsizliğini gözler önüne sermiş bulunmaktadır. Raporda, dünyanın en zengin 2 bin 153 kişisinin servetinin, 4,6 milyar kişinin toplam servetinden fazla olduğu belirtilmektedir. 2010 yılında dünyada en zengin 10 kişinin toplam serveti 296,8 milyar dolar iken, 2019 yılı sonunda 822,5 milyar dolara çıkmıştır. Aynı dönemde toplam servet 200 trilyon dolardan 360,6 trilyon dolara yükselmiştir.

Kapitalizm daha fazla kâr uğruna dünyanın dört bir yanında açlık, yoksulluk ve emperyalist yağma savaşları üretiyor. Bu barbarca saldırılar tüm dünyada mücadele dinamiklerini tetikliyor. İşçi ve emekçilerin, mazlum halkların bu saldırılara karşı cevabı direniş oluyor. Latin Amerika'dan Ortadoğu'ya, Asya'dan, Avrupa'ya milyonlarca insanın katılımıyla gerçekleşen kitle hareketleri bunun örnekleridir. Aylardır Fransa'yı sarsan işçi sınıfının genel grevi ve Hindistan'da 250 milyon işçi ve emekçinin katılımıyla gerçekleşen militan işçi eylemleri kapitalist barbarlığa karşı mücadelenin yolunu göstermektedir. Kapitalizm bütün bu saldırıları ile durmaksızın rüzgar ekliyor. İşçi ve emekçilerin, dünyanın mazlum halklarının buna cevabı mutlak bir biçimde fırtına olacaktır. Bugün yaşanan halk hareketleri ve kitle eylemler, gelecek büyük fırtınaların habercisidir.

Libya'yı yıkanların Berlin Zirvesi

'Dünyanın emperyalist güçleri-bölgedeki işbirlikçileri-cihatçı çeteler üçgeni'ne sıkıştırılan Libya halkı, ülkesinin kurtlar sofrasında yem olmasını engelleyebilecek güçten yoksun görünüyor. 2011'den beri devam eden yıkımın ağır bedellerini ödeyen bu halk, devrimci temsilcileriyle siyasal alana çıkmadığı için, yağmacılar elinde rehin duruma düşmüştür.

2011 yılında emperyalist savaş aygıtı NATO bombardımanı ile Muammer Kaddafi yönetimini devirenler, iç savaşa sürükledikleri Libya'da "barışı sağlamak için" Berlin'de toplandılar. Güya amaç çatışmaları sona erdirmek, yetili bir hükümet kurmak, dış müdahaleleri engellemek, birleşik bir Libya yaratmak... 7 ay boyunca Libya'ya bomba yağdıran Batılı emperyalistlerle AKP-saray rejimi gibi suç ortakları, parçalayıp iç savaşa sürükledikleri ülkenin barışa ihtiyaç duyduğunu hatırladılar.

Almanya Başbakanı Angela Merkel'in öncülük ettiği zirveye Fransa, Rusya, Türkiye, Mısır gibi ülkeler cumhurbaşkanı düzeyinde katılım sağladı. ABD dahil bazı ülkeleri ise Dışişleri Bakanları temsil etti. Birleşmiş Milletler (BM) Genel Sekreteri Antonio Guterres, AB Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikaları Yüksek Temsilcisi Josep Borrell gibi isimlerin de katıldığı zirve, Libya'ya atfedilen "önem"e işaret ediyor.

KAĞIT ÜZERİNDE "KISMİ ANLAŞMA"

Kulis görüşmeleri hariç dört saat süren zirvenin ardından bir "sonuç bildirgesi" yayınlandı. "Libya Temsilciler Meclisi'nin onayladığı tek, birleşik, kap-

sayıcı ve etkin bir hükümetin kurulmasını destekliyoruz. Ateşkesin uygulanmasını kontrol edecek ve denetleyecek teknik komiteler kurması için BM'ye çağrıda bulunuyoruz. Merkezi ve sivil otoritenin kontrolünde birleşik bir Libya ulusal güvenlik sisteminin kurulmasını destekliyoruz. Libya'da tüm taraflara özgür, kapsayıcı ve adaletli seçimlerle geçiş sürecini sonlandırmaları için çağrı yapıyoruz..." ifadelerinin de yer aldığı sonuç bildirgesi, tüm katılımcılar tarafından imzalandı.

12 ülkenin üst düzey temsilcilerinin katıldığı zirvede Libya'ya silah sevkiyatlarının durdurulması, başka ülkelerin Libya'nın iç işlerine müdahale etmeyi sonlandırması konusunda da anlaşma sağlandığı belirtildi. Kısmi başarı sayılan anlaşmanın uygulanacağını ise hiçbir garantisi yok. Zirve sonrasında yapılan açıklamalar, ortak metne imza atanların halen farklı telden çaldığını gösterdi. Görüldüğü kadarıyla ne silah sevkiyatı duracak ne tarafların Libya'ya dolaysız müdahalesi son bulacak. Libya'nın yağmasından pay alma savaşı biçim değişirse bile tüm acımasızlığıyla devam edecek.

LİBYA HALKI DENKLEMDE MEVCUT DEĞİL

Ülkeyi parçalayıp petrolü aralarında pay ettikten sonra Libya'yı kaderine terk eden emperyalistlerle işbirlikçileri, son haftalarda farklı telden çalışıyorlar. Artık tüm taraflar Libya'yı önemsiyor. Askeri müdahale, çete transferi, silah sevkiyatı gibi uğursuz icraatlar önem derecesini gösteriyor. Doğu Akdeniz'de halkların hakkı olan doğalgazın paylaşımı için kurulan kurtlar sofrası ise, Libya'nın "önemi" ayrıca arttırdı.

Gazın yağması için kurulan kurtlar sofrasında yer bulamamanın hırçınlığıyla hareket eden AKP-saray rejiminin sallantıda olan Faiz el Sarraj hükümetiyle anlaşma imzalaması, sorunu daha da karmaşık hale getirdi. Libya'ya cihatçı transfer eden, silah sevkiyatını arttıran saray rejimi, gerekirse Türk ordusunu da iç savaşa sürebileceğini söylüyor. Sermayenin de desteğini alan AKP hem Libya'nın hem Akdeniz'deki gazın paylaşımından pay alabilmek için histerik savaş naraları atıyor.

Yeni bir mülteci akınından çekinen Almanya ise çatışmaların bitirilmesi için çaba harcıyor. Hem Hafter hem Sarraj'la

işbirliği yapan Rusya, tarafları anlaştırdığı Libya'daki etki alanını güvence altına almayı hedefliyor. Fransa AKP rejiminin cihatçı transferinden duyduğu rahatsızlığı dile getirirken, Suudi Arabistan'la Mısır ise, Türk ordusunun Libya'ya müdahalesini savaş ilan sayıyor. Sarraj'a yaslanarak Libya'da etkili olmaya çalışan İtalya da Türk ordusunun müdahalesinden rahatsız. ABD emperyalizmi çok öne çıkmasa da Hafter tarafıyla işbirliği yaparak uğursuz rolünü oynamaya devam ediyor...

Halen devam eden bu pazarlıklarda her kepezelik mevcuttur. Ülkesi parçalanmış, zenginlikleri gasp edilen Libya halkı ise denklemin dışındadır. Her ikisi gerici güçlerin işbirlikçisi olan Hafter'le Sarraj güya Libya'yı temsil ediyorlar. Oysa bu iki gericilik odağının bağımsız hareket etme gücü olmadığı gibi, her taraf yaslandığı dış güçlere angajedir. Denklem de çok öne çıkmayan ama perde arkasından pazarlık yapan cihatçı çeteler de var.

DEVRİMCİ ÖNDERLİKTE YOKSUN HALK YAĞMACILAR ELİNDE REHİN

'Dünyanın emperyalist güçleri-bölgedeki işbirlikçileri-cihatçı çeteler üçgeni'ne sıkıştırılan Libya halkı, ülkesinin kurtlar sofrasında yem olmasını engelleyebilecek güçten yoksun görünüyor. 2011'den beri devam eden yıkımın ağır bedellerini ödeyen bu halk, devrimci temsilcileriyle siyasal alana çıkmadığı için, yağmacılar elinde rehin duruma düşmüştür. Sarraj da Hafter de halkı değil kendi sefil çıkarlarını koruma derdinde. Bundan dolayı halktan çok dış güçlere bel bağlıyorlar. Emperyalistlerin de AKP-saray rejiminin de tek dertleri var; o da yağmadan daha çok pay almak. Mısır'la Suudi Arabistan için de aynı şey geçerlidir. Bu gerici güçler, Akdeniz'deki gaz paylaşımı kavgasında alacakları payı büyütebilmek için de Libya'yı sıçrama tahtası gibi kullanıyorlar.

Halkın rehin durumdan kendini kurtarması yazık ki kolay değil. Yine de örgütlü devrimci bir direniş geliştirilebildiğinde boğucu ablukayı dağıtmak mümkün olacaktır. Bu çağda halkların kaderi birbirine bağlanmıştır. Emperyalist işgale-yağmaya karşı durmak da Libya halkıyla dayanışma içinde olmak da devrimci-ilerici güçlerin vazgeçilmez görevi olmalıdır.

Planlar tutmadı!

Sahte kabadayı Muro çok yorulmuştu. Üç günden beri fabrikalarda yırtılmaktan canı çıkmış, eve gitmek istemişti. Ama en iyisi sendikaya gideyim diye düşündü. Güzelce bir duş alırım, sonra koltuğuma serilir, face de takılırım dedi içinden. Misafirhanede duşunu aldıktan sonra başkan ofisinin olduğu katın kapısını açtı. Kapıyı açar açmaz koltuğuna baktı ve ona sevgi dolu bir gülüş attı. Her şeyini ona o koltuğunu verene borçluydu.

Koltuğa olan muhtaciyet duygusundan ötürü bazen oturmaktan bile korkuyordu. Hemen aklına Pevrul başkanın ona o koltuğu oturması için verdiği geliyor, korkusuzca oturmaya devam ediyordu. Bazen koltuğa oturduğunda ikizini görüyor, keyfinden kahve üstüne kahve içiyordu. En mutlu olan anlar bu anlardı. Koltuk kardeşim oldu. Onunla bir ömür boyu mutlu mesut yaşarım düşüncesi Muro'nun ayaklarını yerden kesiyor, bulutların üzerine çıkıyordu. Koltuk yüzünden sendikadan çıkmak istemiyordu. Kırıl ile Yılmaz'ın onunla dalga geçeceğini düşünmese, koltuğunu arabasının arkasına taşıyacaktı. Pevrul başkanın eline verdiği görev listesini yerine getirmek için fabrikalara gittiğinde akli hep koltukta kalıyordu. Sendikadan çıkıp arabanın anahtarını her çevirdiğinde, acaba koltuğuma kim oturacak diye düşünmeden edemiyor, düşündükçe kuduruyordu. O koltuk için çok kişiyi harcamıştı sendikada. Fatih başkan, Boksör Sedat ve daha niceleri. Onu ölümüne korumalıyım diye kendine söz veriyordu. Kardeşimi yabancı ellere bırakmam diyordu hep içinden. Bir araya güvenlik kamerasını koltuğuna çevirmeyi düşündü. Böylece kimlerin oturduğunu izleyebilirdi. Bilgisayarın başında yaptığı pislikler aklına gelince vazgeçti, daha beter rezil olmak vardı işin ucunda.

Değerli koltuğuna oturdu. Kuş tüyü gibi hafiflediğini hissetti. Pevrul başkanına dua eder gibi yapıp, yaranma sözcüklerini mırıldandı. Sosyal medyasına yüklediği eylem fotoğrafına yapılan beğeni ve yorumları incelemeye başladı. B/S/H ve Arçelik'te yüklediği görseller iyi beğeni almıştı. Ama Hema'da bir terslik vardı. Diğer paylaşımlarda ortalama 900 beğeni varken, Hema'ninki 475 idi. Hemen temsilci Günay'ı arayıp hesap sordu. Diğer temsilcileri de aramasını,

beğeni ve yorumların artırılmasını istedi. Bunları yaparken bir eliyle de koltuğunu tutuyordu. Sanki altında kayıp gidecekti. Haksız da sayılmazdı hani. Günay'a hiç güvenmiyordu. Bir defasında Melek o sendikada yokken Günay'ın koltuğuna oturduğunu söylemişti. Arkasından atıp tuttuğu kulağına geliyordu. Hele ki Putzmeister örgütlenmesinde müdür Ali'ye laf taşıdığını duyunca öfkeden kudurmuştu. Hemen meyhaneden soluğu almış sabaha kadar içmişti. Evin yolunu zor bulmuştu. Bir de eşi "kırığı" Alev'in saçlarını ceketinde bulunca işler iyice karışmıştı. Eşine bir ev almadan gönlünü alamamıştı. Günay'ı her gördüğünde yaşadıkları aklına geliyor. Sana ilk fırsatta tekme basacağım bakışı geliyordu.

Sosyal medyada dolaşırken MİB'e bakmadan geçmek olmazdı. Yine bahtsız bir günündeydi. Sayfayı açar açmaz karşısına kendi videosu çıkmıştı, altında şu yazıyordu: "Sahte kabadayı Muro MİB'i aramaya koyulmuş. Bu sözleşme sürecinin rahat geçeceğini düşünüyorsanız yanılıyorsunuz. Fabrika önlerinde, servis duraklarında daha çok nöbet tutacaksınız. MİB hiçbir yerde satışa izin veremeyecektir."

Sahte kabadayının tüm keyfi kaçmıştı. Koltuğunu iki elle tutmaya başlamıştı. Bir anda gözlerinin önüne fabrikalarda elleri göğsünde, sessizce ve kuşku dolu sözlerle konuşmasını dinleyen işçiler geldi. 2015 Metal Fırtına'sında yaşadıkları aklına gelince şakaklarında terler akmaya başladı. Biraz daha dalsa hüngür hün-

gür ağlayacaktı. Hemen kendini topladı. "Yok, bu böyle gitmeyecek" dedi.

2017 sözleşme sürecinde yaptıkları göstermelik eylemlerde tanıştığı ve sonra ara ara görüştüğü TMŞ şefi Celal'i aradı. 3-4 defa ısrar etti ama telefon açılmadı. Yaşadığı duygusal çöküntüden kurtulmak için Tekirdağ İl Emniyet'e bile gitmeyi düşündü. "Sakin ol, sakın ol" diye kendini teskin etti. Belki operasyonda, belki toplantıda.

Sendikası, koltuğundan bir türlü ayrılamamıştı. Eşinin yoklama telefonlarını bile açmadı. Başkanlık masasının yanındaki ikili koltuğa uzandı. Başkanlık koltuğunu da yanına çekti. Koltuğa bakarken düşünceler eşliğinde uyuya kaldı. Sabah 10'da Celal'in aramasıyla uyandı. Gözlerini açar açmaz koltuğunu görünce rahatladı. "Şerefsiz, akşam niye açmadın telefonu, şimdi de ben açmıyorum" dedi. Ancak hemen aklına dünkü ruh hali geldi ve telefonu açtı. Birkaç dakika havadan sudan muhabbet ettikten sonra, "komiserim, eğer uygunsanız yalı restoranda rakı-balık yapalım mı" diye sordu. Celal bu aralar yoğundu. Yapacakları "terör" operasyonu için tüm ekip delil arıyordu. İlk önce kabul etmek istemedi. Sonra Sakal'a verdiği rakı-balık sözü aklına geldi. Onu da yanına götürüp oradan çıkarırım diye düşünerek daveti kabul etti.

Muro şanına uygun takım elbiseyi üzerine çekti. Kareli, çizgili ve parıl parıl parlayan takım elbisesi içinde pavyondan çıkmış bir pisliği andırıyordu. Koltuk onu esir almıştı. Muro'yu öyle bir pislik

kimliğe sokmuştu ki, yüzüne bakınca bir lağım faresini görmek zor değildi.

Celal ile akşam 19'da görüşecekti. Muro bir saat önceden gitti. Celal'i restoran girişinde karşılayıp, hoş geldin diyecekti. 18:45 gibi Celal sakallı biriyle arabadan indi. Muro, "Çakala bak, tüm şubeyi toplayıp getirseydin bari" dedi. Kaz gelecek yerden tavuk esirgenmezdi. Neyse ki cebinden bir kuruş çıkmayacaktı. Sendikanın ödeneği sağ olsun her şeyi çözüyordu. Yaşasın Pevrul başkan diyen gözlerle Celal'i kapıda karşıladı.

Hemen masaya oturdular. Bir iki hoş beşin ardından usul erkan bilmeyen kütük Muro asıl amacını masaya serdi: "Çok değerli komiserim, biliyorsunuz başımızda bir bela var. Bu MİB denilen vatan, bayrak, millet düşmanlarından kurtulamadık gitti. Geçen gün sözleşme taleplerimizi fabrikalarda anlatmak için dolaşırken bir şey fark ettim. Düşmanca gözlerle beni izleyen işçilerde artış var. Ne bileyim, bir an 2015 yılını hatırladım. Hem bakın sayfalarında ne yazmışlar. Resmen fabrika önlerinde daha çok nöbet tutacaksınız diyerek, devleti ve sendikayı tehdit ediyorlar. Biz seslerini kısmak için çok çabalıyoruz. Afiş astıkları zaman bizim çocuklar hemen kazıyorlar. Ama bölücüler sürekli yapıyorlar, bazen yetişmiyoruz. Bir de şöyle bir durum var. Bizim temsilcilerin servise bindiği duraklarda işçiler bunların dağıttığı kağıtları inadına alıyorlarmış. Ben size diyeyim, ortalık karışmadan devletimizin buna bir el atması lazım diye düşünüyorum" dedi.

Devamında “ben koltuksuz yaşayamam” diyecekti, sustu.

Celal pis pis sırtarak cevap verdi: “Bu komünistler seni epey korkutmuşlar azimim. Senin gibi bir Anadolu yiğidine yakışmıyor bu haller”. Daha fazla sinir etmek için sürdürdü: “Geçen gün boksör Sedat’ın yanına gittim. Öyle ileri geri konuştu. İnanmak istedim ama şaşırtıyor-sun beni”. Sakal da rakı-balığın zevki ile amirini dinliyordu. Muro tanımadığı birinin yanında Celal’in böyle konuşmasına gücenmişti. Ama olsun, böyle durumlarda sineye çekmek gerekiyordu. Muro sakın davranmaya çalışsa da hal ve hareketleri kendini ele veriyordu. Yine de bir sonuca bağlamalıydı konuşmayı. “Haklının komiserim, biraz endişeliyim ama allah sizi inandırсын, kendim kadar vatan için de kaygılıyım. Şu işe bir el atsanız, sesleri solukları kesilir, bir daha kafalarını kaldırmazlar”. Celal sıkılmıştı, sözünü kesti. “Sen o tatlı canını sıkma, yakın zamanda alacağız onları zaten”.

Sahte kabadayı Muro o sözleri duyduktan sonra bir daha konuya girmedi. Artık çok rahatlamıştı. O değerli koltuğu aklına geldi, onunla bir ömür boyu mutlu mesut yaşayacaklardı. Bu gece kaygısız bir sarhoşluk yaşayacaktı. TMSH polisleri ile birlikte o gece işçi aidatlarını ezmenin zevkini çıkardılar.

4 Ekim sabahı saat 10:00 gibi telefonu çaldı Muro’nun. Arayan Celal’di. “Bu da pis alıştı, her akşam rakı ısmarlayamam ki” dedi yanındakine. Telefonu açtı. “Sana bir müjdem var, müjdem isterim Muro başkan” dedi Celal. “Biz Anadolu çocuğuyuz, müjde karşılıksız bırakılmaz bizde komiserim” diye cevapladı. “Senin vatan haini MİB’çileri yakaladık, paket ettik” deyince, Muro sevinçten en aşağılık cümlelerini bir çırpıda söyledi Celal’e. Muro çok rahatlamıştı. Artık ne afiş kazı-makla uğraşacaktı ne de o kağıtları dağıtanların ve alanların peşinden koşmakla uğraşacaktı. Hele bir de bu işi yapanların içki masraflarını karşılamak yok mu, çok canını sıkıyordu. İşçi aidatları olmasaydı işleri zordu. “Söz komiserim, sana Kırklareli yolunda oğlak çevireceğim” diyerek konuşmasını bitirdi.

Zafer kazanmış komutan edasına girdi bir anda. Hemen başkanı Pevrul’u aradı. Sanki operasyonu kendisi yapmış gibi atıp tutarak anlattı da anlattı. Pevrul çok uzatmadı, “aferin, ben sonra seni ararım” diyerek telefonu kapattı. Başkanın ilgisizliğe bozuldu ama çevresindekiler, “çok yoğun çalışıyor başkan” diyerek tepkisini gizlemeye çalıştı. Nereden bilsin Pevrul’un Muro’nun biletini kesmek için Fatih’le görüştüğünü. Ne de olsa 35 başkan arasında en fazla yalakalık yapan oydu. Koltuğun hakkını verebilmek için “dilini” son derece profesyonel kullanı-

yordu. Büyük bir dertten kurtulduğunu düşünen Muro etrafındaki yiyici tayfaya ziyafet verecekti. Sadece bir sorunu vardı. Bu sözü verirken büyük başkandan izin almamıştı. İşçi aidatlarının ezilmesi buna bağlıydı. Olsun, bir punduna getirir, “dil” yetenekleriyle izni koparırdı.

Üç hafta sonra cumartesi akşamı tüm yiyiciler Kazal Gölü’nde toplamıştı. Dört tane mangal yanıyor, köfteler, kanatlar havada uçuşuyordu. Yiyiciler iki saattir işkembelerini dolduruyorlardı. Sanki kıtlıktan çıkmış gibiydiler. Aslında hakları vardı, Muro her zaman böyle beslemezdi yaşamlarını. Fırsatı en iyi şekilde değerlendirmek de işkembeyi doldurmak demektir. Birayı ağza gelinceye kadar içmek demektir. Muro sahneye en son çıkan assolistler gibi 18:30’da geldi. “Afiyet olsun yiğitlerim, aman aç kalmayın, do-yurun karnınızı” diyerek oturdu uzunca masaya. Kırıl koşarak bir tabağı tepel-me doldurup, yanına bir bira açıp Muro başkanın önüne koydu. Sahte kabadayı köftelerini yerken, kimler var kimler yok diyerek etrafına bakıyordu. Günay hariç tüm adamları oradaydı. Gelmemesi isabet olmuştu. Onu gördüğünde, koltuğunun altından kayması duygusunu yaşamaktan bir türlü kendini alamıyordu. Yiyicileri izlerken, Günay’ın geldiğini gördü.

O pis koltuk meraklısı duruşuyla geli-yordu. Elinde bir şey vardı. Bu sefer key-fim kaçmayacak diye kendine söz verdi Muro. Günay yaklaştıkça altındaki taburenin kaydığını hissediyordu. Herkesin ilgisi çekebilmek için yüksek sesle “afi-yet olsun” dedi. Aynı tonla “Muro başkan sana da afiyet olsun” dedi ve devam etti. “Başkanım, belki keyfiniz kaçacak ama haberiniz olsa iyi olur diye düşündüm. Elimdeki MİB bültenini 16:00- 24:00 var-diyasına gelen işçilere Kızılıpınar’da dağıtmışlar. Bu bölücüleri paketlememişler miydi?” Muro’nun yüzü renkten renye girdi. İlk ne diyeceğini bilemedi. Şerefsiz Günay yine yapacağını yapmıştı. Biraz to-parlanıp, “Yeni değildir onlar, bizim Celal paketledi onları, şimdi cezaevindeler. Si-zin salaklar karıştırmıştır” dedi.

Lağım faresinin keyfi kaçmıştı. İçine kurt düşmüştü. Yarım saat takılıp çıktı oradan. Tabii yiyiciler yemeye devam ediyordu. Hemen sendikasına koltuğunun yanına gitti. Sıkıca tutarak oturdu. Kendini güvende hissettikten sonra MİB sayfasını açtı. Kızılıpınar kahveler dura-ğında çekilen bir fotoğrafın altında şöyle yazıyordu.

“MİB’i susturma saldırıları boşa düş-tü. Bültenimizi B/S/H, Arçelik, Hema işçi-lerine ulaştırdık. Sözleşme sürecinde olan metal işçileri yoğun bir ilgiyle karşıladı.”

VELİ KARAÇAM

Tekirdağ 1 No’lu F Tipi Hapishanesi

Marx’a üniversitelerden bakmak

Geçmişten bugüne üniversitelerden baktığımızda hemen hemen bütün konularda Marx’ın adını görürüz. Tabii ki adıyla birlikte fikirlerinin bir kısmını da... İktisatta Marx’ın *Kapital*’i önemli bir yer tutar. Psikoloji ve sosyolojide Marx’ın irdelediği birey ve toplum gözlemlenir. Tarihte (belli ve sınırlı bir açıyla) ilkel toplumlardan kapitalist düzene kadar Marx’ın izleri takip edilir. Felsefede ise her ne kadar onun diyalektiği ile hareket edilmese de bu diyalektikten yardım alınır.

12 Eylül’ün karanlık yıllarına baktığımızda dahi Ankara Üniversitesi belgelerinde Marx’ın düşünceleri yer almaktadır. Hakları var, Marx kimi zaman burjuva ideologlarının da övdükleri, kimi zaman göklere çıkardıkları bir bilim insanı ve filozoftur. Doğumunun 200. yılında Marx, BBC’nin özel sayfalar ayırdığı, diğer medya tekellerinin de (özellikle Almanya’da) benzer yayınlara konu ettiği bir insandır. Ancak Marx’ı Marx yapan bir özelliği gizlenmek, yok sayılmak istenmiştir. O da Marx’ın kişiliğinin ve ideolojisinin devrimciliğidir.

Marksizm anlatılmak istendiğinde ise saldırgan bir yönetime başvurulur. Bu yöntem bir eleştiriden çok, çarpık ve kaba bir propagandadır esasında.

ABD’nin yalan propagandaları ve soğuk savaş döneminden kalma argümanlarla, Marksizm çürütülmeye çalışılır. Hatta Marksizm incelenmez, onun yol ve yöntemi soyutlanır. Sadece tarihin çarpıtılmasıyla, Sovyetlerin çöküşü üzerinden sosyalizmin kapitalizme alternatif olamayacağı söylenir. Ancak bunlar nesnel bile sayılmayacak, salt ideolojik yaklaşımlardır. Bunun gerisinde burjuva ideologlarının Marksizm’den korkuları ve ona düşmanlıkları yatar.

Elbette Marx iktisat, sosyoloji, tarih ve felsefe dallarında önemli eserler yaratmış, insanlık tarihine derin bir iz bırakmıştır. Fakat onun eserleri kendi içinde tek tek ayrıştırılmayacak bir bütün oluştururlar. Bu bütünsel yapının temelinde Marksizm düşüncesi ve dünya görüşü yatar. Bu, maddi gerçeğin ve tarihsel pratiğin incelenmesine dayalı devrimci bir yöntemdir ve her adımda gerçeğin anlaşılmasına rehberlik eder. Döne döne tarihsel pratik içinde sınanır ve ondan beslenerek gelişir. Dolayısıyla Marksizm, güncelliğini hiçbir zaman yitirmeyen bir dünya görüşü ve eylem kılavuzudur.

HAKAN KOÇ

Tekirdağ 1 No’lu F Tipi Hapishanesi

Öğrenciler zamlarla boğuşuyor

Bu sene yemek ödeneği hakkımızda 1 TL zam geldi. Geçen sene 8,5 TL olan hakkımız bu sene 9,5 TL. Ama bununla daha az yiyecek alabileceğiz. Çünkü yiyeceklerin geneline zam yapıldı. Sadece bu değil, genelde öğrencilere ekonomik olarak sürekli yüklendiler. Çoğu işçi-emekçi çocuğu olan öğrencilerin mecburi harcamaları, ailelerinin bütçelerini daha fazla zorluyor.

Ekonomi dibe vurmuşken, zaten

milyonlarca aile geçim sıkıntısı çekiyor-ken, direkt olarak öğrencilere, dolaylı olarak da halkın büyük kısmına yüklenilmesi kabul edilebilir mi?

Yurt zamları...

Ulaşım zamları...

Öğrencilerin kredilerle hayata borçlu başlaması...

Yine halkın cebinden mi ödüyorsunuz sarayın elektrik faturasını?

KOCAELİ’DEN BİR ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİSİ

...

Karadeniz

on beş kere açtı göğsünü,

on beş kere örtüldü.

onbeşlerin hepsi

bir komünist gibi öldü

N. Hikmet

**Katledilişlerinin 99. yılında
Mustafa Suphi ve yoldaşlarını
saygıyla anıyoruz...**